

Hvězda

českých paní a dívek

ČÍSLO 46. (841)

Praha, 14. listopadu 1941

1²⁰

Ať je to přavzácné
zvířátko z dalekých
zeměpásů, ať je to
náš prostý králíček -
vše jedno - jeho kožíšek roz-
košně hladí a ještě rozkošněji
hřeje. Kdo by se nenadchl pro
takověhle krásné a užitečné doplňky ženské
toalety? (Na obr. filmová umělkyně Hannelore Schröderová.)

Foto Tobie-Haenchen

Hlidal nás KAMENNÝ ANDĚLÍČEK

Praktická soudnička

Petr Bohata neměl v životě mnoho štěstí. Oženil se příliš mladě se ženou, kterou lákal svít a dobrodružství. Po krátkém manželství se manželé Petřovi a obchodním cestujícím, který ji učil různý život a slavné výlety. Petr ji tehdy řekla na rozvod manželství a její vinu a skutečně také dosáhl rozvodu po zmeškané, poněvadž se paní Bohatová k soudu nedostavila. Petr šel potom i o rozlučku, ale tentokrát byla paní Bohatová kdesi na cestách a nebylo jí možno nárůh na příměru v rozlučku doručit. Pak se už o ni více nestaral a stal se náhodným samotníkem, kterému se někdy vykyňal. I jeho nejlepší kamarádi říkali, že není muž a přestali jej svítit do svého kruhu. Proto se Petr Bohata po práci točil sám opuštěnými místy a ulicemi, a v kloubech hluboko do čela vrazil smutkem narytým do hlásků.

Teprve jasně slunko jej přimělo, že se podíval vzhůru do oblohy a když se na něj zrak vrátil k zemi, setkal se s pohledem rozkošné dívky. S Petrem Bohatou stál se té chvíle sázek. Sledem Liduška jej okouzila svým sladkým sjevem a probudila jeho srdce k novému životu. Když

zpomenutelných chvil, takže jim oběma bylo skutečně teskně, když se pozdě na podzim s andělíčkem loučili. Liduška mu pěkně poděkovala za to, že je tak pěkně hlídal a na památku odnesla si několik posledních zřehklých nedmíků.

Petr i Liduška nepřestali toužit po důvěrné samotě a jednoho večera chvěli mlt alespoň iluzi domácího krbu ve vědním hotelovém pokoji. Petr čekal již jenom na rozlučku a nechal nyní pátrat po adrese paní Bohatové, poněvadž se chtěl s Liduškou oženit. Svatba bude co nevidět a proto se snad nic zlého nestane, když se v knize cizinců napíše jako manželé. Liduška tomu nerozuměl, poněvadž nikdy neměla co dělat s oblažováním a úřady a Petr má s sebou všechny své doklady, ba dokonce i oddací list a proto se toho dne přiblížil jako pan Bohata s chotí. Petr se nemohl, že se příliš daleko ubytuje v tomto hotelu i jeho rozvedený manželka, po její pobyty tak usilovně pátral. A tak se stalo, že se paní Bohatová dozvěděla, že její Petr přemýšlel a ní v hotelu, ačkoli to pravda nebylo. Když jí pak byla doručena žádost o rozlučku manželství, nechala Petřovi blaženo

Kateřina Mayerová

dopřát svobody a učinila na něho i na Liduška, její adresy i jméno sjistila, třetím esměnem pro přestupku rukou manželé věrnosti.

Petr i Liduška našli před soudem mnoho nepřiměřených chvil. Paní Bohatová byla nemilodárná a trvala na potrestání obou vinníků. Přes to však vylihošproštění a přestupku rukou manželé věrnosti, poněvadž paní Bohatová jest již rozvedenou manželkou a nevíže v manželčím společenství se svým manželem. Nemá proto práva domáhati se ochrany manželé věrnosti podle našeho trestního zákona. Protože však přá-
bhem řízení vyšlo najevo, že se Petr i Liduška, nezpřímně přihlíželi v hotelových sámcích, bylo s nimi zahájeno ještě trestní řízení pro přestupky falešného hlášení a tentokrát oba mužci nevládnou osudu v podobě odsuzujícího rozsudku. Protože byli doposud zachováni, byl jim trest stanoven podmínečně na jeden rok. Když pak šli od soudu, Liduška byla velmi smutná a vzpomínala na teplé letní dny, slunnou zahradu a uměťového andělíčka, který je tak dlouho a tak důbe opatroval. Dr. Bořena Pítková.

NOVÝ ROMÁN HVĚZDY

Po rozmarném a rozpustilém „Hotelu Modrá hvězda“ vám dnes předkládáme román z úplně odlišného prostředí a úplně odlišné náplně. Nepravděpodobné zřehkliny, jím se lze smát jen ve filmu budou vysvětleny problémem pro každého z nás nejzávažnějším: láskou a věrou, hříchem a pokáním. Děj tohoto nového románu není rozsáhlý ani rozvětvený. Vělel by se do jedné věty: má zřehklivá žena nárok na odpustění? A odpovídá na tuto otázku, která páli a trýzní oklamného manžela, podává náš román v psychologickém rozhozu niter obou manželů.

Je to román psychologický a zavádě vás do zajímavého prostředí. Hrdinou je Karel Vajgant, rekvizitář Městského divadla a jeho žena Marta. A pak ještě jejich dvě děti a tato čtveřice je manželským hříchem stržena do víru, z něhož, zdá se, není úniku. A přece se náležením... Námět k tomuto románu, který uvidíte o vánocích jako film Lucernafilmu, je od Josefa Rovenského, zesnulého již vynikajícího českého herce a filmového režiséra.

Román vychází již v tomto čísle a jmenuje se

PRELUDIUM

Vznešená německá paní v obleku z druhé poloviny 15. století.

Lábečská patricijská žena v obleku z konce 15. stol.

Benátská řehčička v obleku z první poloviny 15. století.

D nechtě dány by měly malou radost a toho, když jim někdo předpovídal, jak se svěží oblákati. Ve středověku tomu bylo jinak. Národ byl rozdělen na stavy a podle toho se měli ženy i muži oblákati. Aby byla pravidla dodržována, o to se staraly úřady světské i duchovní. Rozdíl v oblákání nebyl snad v kroji samotném, nýbrž v látce a osobě látky. Zemané měli býti jednodušší obláčeni než stav panský; rovněž měšťané směli nositi chudší šat než zemané nebo rytíři. Objevný lid nepřipadal v úvahu, nebyl „stavem“. Střih šatů byl stejný; rozdíl byl v tom, že rytíř zaplnal svoji aksamitovou sukniací slatou sponou nebo stříbrným knoflíkem, kdežto měšťan zavazoval koženou nebo plátěnou sukniací provázekem nebo kostěným knoflíkem. V mnohých dobách, na p. na krále Jiříka z Poděbrad bylo přinejmenší a do detailů předešlo, co k čemu se stavěti směli nositi. Přirozené, že tyto „módy“ předpisy nebyly dodržovány. S počátku jím jednotlivci, ale postupem doby stalo se módo, aby nižší stav se oblákal stejně jako stav vyšší, ba dokonce snažil se jej v oděvu překonati. V roce 1586 dokonce český sněm ustanovil zvláštní komise, kteří měli dohlížeti, aby byl nošen oblek podle předpisu. Mnozí kazatelé a moralisté silně brojili proti nečinnosti v oblákání a zastranovali příslušným přepych.

Veleislavín píše: „Zbytečné pycha, nádhra se všatech rozpustila, že nevíme, aby kdy od počátku světa tak vysoko vystoupiti mohli. Ještě se pausitilidské ten způsob zachovával se v oděvu, že lidé jedni od druhých rozemřati býti mohli. Nejednou se přibíhají, že měšťákům nebo fenečákům více naloziti než na šaty než pán, a z tohož záti mezi nimi povstává.“ V roce 1615 povolali staroměstští písmi Marijane, manželka Jana Hendrycha z Frankentsteina, kteráž jako srovnice chovala lehčí panny, na radní dům, aby se zodpovídala

MÓDA VE STŘEDOVĚKU

„proč šaty nádherné nosí, jako by stavu panského nebo rytířského byla.“ Nařekl paní Marijane odpověděla: „Když jím podobných šatů nositi nebudou, také takových užívati nechtím.“

Husité i pondělí humanisté se ostře stavěli proti přepychovému oblákání. Kazatelé a kněží s kazatelen kázali nemístný přepych. Uprostřed 16. stol. kral kněz Bavorovský, „že pycha matkou všech hříchů; nejen, že manželé pro překrásný šat okrádají své manžely, nýl i bryndáš piva a vína a všechny podvody, faleš mužské i ženské, dějí se pro nabytí peněz na hříšnou parádu.“

Uprostřed 16. století však nastal pozvolný obrat. Rozhodly proň důvody národohospodářské: se země bylo vyváženo příliš mnoho peněz za drahé látky, takže se jich pomalu nedostávalo.

Již citovaný Veleislavín nabádá k umírněnosti: „Nestane-li se žarní přitřek, jest obáhati se, že v malých letech peněz v Čechách mlti nebudeme; snad nás potom nouze k sprostnosti staré přivede a cizí obchodníci, posmejce, že nejeme při penězích, nepotěhnou sem se svými titřkami a darčinnictví, kteréž, několi jsou na oko pěkné, však vnitřku žádného nesou a naposledy mezi hadry ve smetech se octnou.“

Dokonce i Šimon Lomnický z Rudče, který vždy uplval piseš toho, že chlebo jíst, napsal na začátku 17. stol. zastyru:

„Jš to vřle a přilost, když se Čechové přilostí, pentie se jim uplástí, tak že jich dost mlté náde, se dardny je vyvděné, se kurzamin, aksamity, střibrolavy, slatohlavy, z nichž bješ roucho řehčičky.“

jím materi drahý, které se vezou do Prahy, ty náš náich peněz zveš, a Čech se roztoust eludy, že nevíme a dlouhá kudy, nebo někdy, třebas v roce, jen z toho bude vouse.“

Čeští stavové, aby zabránili vývozu peněz a nádhře oblákání, uzavřeli na drahé látky a odobry vysokou daň, ale ani to nepomohlo. V roce 1615 vydali dokonce zákaz prodeje.

Zákaz snížili snížili. „Jakož vřelici zbytečnost v šatstvu v království tomto, od slatohlav, střibrolav, aksamitů, karmazínů, krumplování bedvábím a šunkem nastala, se kterážto věci nemalé, ale znamenitá suma se vydává a ven z království se vynáší, na tom sme se vřelici tři stavové snesli: aby žádný kupec, šot nebo řid, žádných slatohlav, střibrolav, slatých tkanic, pasomam, aksamitů barevných, karmazínů, krumplování hned po sv. Jiří, nejprve přilostí v království tomto zjevně ani tajně neprodával.“

Touha, krásné se oblákati, i vzador stavové přivede, pronikala i mezi lid a nikdo nebral ohledu na vysokou cenu; každý si raději odepřel jídla nebo jiné radosti, jen když se mohl nádherně obláknoti! Pražské měšťanstvo o tom vypravuje: „Znala jsem paní Annu, choďovala v pěkné aksamitové karkuli a v pěkných šatech a jídala a mužem chleba, vřil, pils celý týden sem neviděla, aby co jiného jedli, než chleba a sýr.“

Nádhremilovnost se však v našich krajích nerozmohla tou měrou, jako jinde, zejména na západě. Psale se na p. o Švýcarech, kteří po válce burgundské tak zbohatli a zpychli, že si rozostavili botky u prutu, aby bylo vidět, že i na prostech na nohou nosí zlaté — přestyli!! Kajt.

Dáma ze společnosti v obleku z roku 1601.

Francouzská dáma v obleku z 16. století.

Burgundská žena v obleku z r. 1490.

Foto archiv Hvězdy

KLASICKÝ 4711 KRÉM KRÁSY

MATT-CREME dává pleti jemný a matný vzhled
MATT-CREME ideální podklad pro pudr.

Pro podzim

K 61.-

K 65.-

K 63.-

DŘEVÁČKY

flaša

MARIE
BLÁŽKOVÁ

Tvář

VE STÍNU
román

5. pokračování.

„Nic se neděje, Kamilenko,“ ubezpečil ji Klega, zatím co drtil svou siláckou dlaní něžnou ruku ženinu a díval se starostlivě do tváří dítěte, které leželo vedle na posteli a důležitě spalo, až se potilo droboučkými krpěmi potu na nosičku a čiči.

„Jak je možné něco tak rozkošné malinkého a krásného?“ přemítal nahlas zanicně a zapomněl na Kamilinu starost. Musel přece nutně vědět, jestli dítěátko v noci spalo, kolik vypilo a přijal s radostným uspokojením ženskou zvěst, že zítřka v poledne smí první vstát, aby se pomalu připravovala na odchod z nemocnice.

Kamila je neklidně poslouchala.

Ve čtvrté večer lel telegram, to znamená, že tam nutně večer ráno byl a žádná odezva nepřišla. Aspoň listek — ale nic. Ani on sám. Od prvních hodin očekávání sebou Kamila vždycky radostně trhla, když uslyšela hrknutí elektrických hodin, které se tolik podobalo otevření dveří. Vždycky nadarmo. A i když se ty dvě skutečné otevřely, byl to vždycky někdo jiný: lékař, sestry, Klega, služky sjížděly nebo pro prázdné přilby. Nikdy ten, koho čekala.

Takovou radost měla Kamila z dcerky, která spinkala vedle lůžka v mrňavém košíčku — tak ráda by se už také pochlubila někomu svému!

Co řekne Pepa?

Tady právě bylo ohnisko všech jejích temných obav a úzkostí.

Pepa chtěl syna, chtěl hochu — chtěl malého Josefa Hrabu, dědice firmy a majetku.

Ale bylo přece nemožné, aby právě tak neměl rád toto stvořeníčko, které přece za nic nemůže!

Pátárá úzkostně v tváři dítěte, je-li na otce aspoň podobno, aby ho trochu odškodnilo v klamném očekávání hochu.

Bylo podobno.

Pokud se v tvářičce tak malé dalo určit, bylo rozhodně víc Hrabovo než Kamilino.

Pravda — nebylo tak krásné bělounek a růžové jako dítě Klegovo. Bylo nažloutlé, mělo tvářičku svraštělou proti hladké, napjaté kůžičce tváře Klegovy dcerky. Ale to se dalo lehce vysvětlit tím, že bylo o několik dní mladší a jistě všechno dohání. Bylo také slabší, vážilo o půl kila méně a bylo neklidnější. Spalo jenom první noc. Druhého skoro celou provrně slaboučkým pláčem, až je sestra k ránu vynesla jinam, aby obě ženy mohly klidně spát.

Stejně Kamila však nespala. V tichu pokoje, ruledem jenom klidným oddechováním paní Klegové, se na ni hrnuly všechny pochyby a starosti, proč se Pepa neozval, proč nepřijel. Tránila se, proč pláče dítě a chvěje se úzkostí, aby ji nezemřelo, když je tak slabounek a křehké. Teprve když zase vedle ní spalo, s těmi smutně zatvrdělými pěstmi před bradičkou, byla klidnější.

Ani odpolední polta nic nepřinesla, nikdo nepřijel. Zato prožila Kamila nejčistší radost ženy, když dítě přiložili první k prsu a ono krásně vzalo, sálo dychtivě a pravidelně. Kamila stála nad jeho hlavičkou, vinula je k sobě a zapomněla i na Pepovo mlčení, jak se topila v sladkém itění.

Zase jí je na noc odněli, prý aby sama spala. Ale sova bylo pryč, padala na Kamitu znova tíha obav, kterou vzbudilo Pepovo mlčení. Snad se mu přece něco stalo? Mučila se až do rána, kdy jí dítě přinesli pit, hladově, a rozklebenou tvářičkou, která sebou v intervalech pokubovala jako po prudkém pláči.

„Plakalo?“ ptala se Kamila s úzkostí.

„Není nemocné?“

„Proč by bylo?“ uhnula scstička přímé odpovědi a Kamila se uklidnila, když dítě zase dychtivě a hladově sálo.

Tri předebrané hodiny se střídaly, ucedění dopoledne stoupala k polední a Pepa nešel. Teprve k samému polední, zrovna když dítě odněli od kojící, se otevřely dveře a Hrabu přišel.

Všerka tíže s Kamily padala, byla by vatyklá útěšit, když poznala známou tvář a ředivě šaty.

„Počkejte, scstičko!“ zaprosila vytržené, „podívej se, Pepo — honem se podívej na naše děvčátko!“ Byla by nejraději slezla s lůžka, aby to byla sama, kdo ukáže otci dcerku. Ale nešlo to. Poděpěla se proto aspoň na loktech, jak mohla a dívala se lačně do tváře mužovy, jak se v ní asi odrazil první pohled na vlastní dččko.

Bylo by jí lépe, kdyby to nebyvala viděla. Hrabu se sklonil nad dítě, nehnul ani brvou, ani se neusmál — nic. Vypadal chladně a lhostejně, až se Kamile sevřelo srdce, kterým se rozlezl osklivý chlad. Pozoroval své dččko, svou krev, zrovna tak obchodnický strážlivě, jako když mu obchodní cestující rozložili po pultu zboží a on odhadoval: vzít — nevzít?

Snad to trvalo celou věčnost, co se ani nehnul, aspoň to tak Kamile připadalo.

Konečně se pohnul, vztáhl ruku a udělal dítěti nad čelem křížek, pak se sklonil a políbil je na čelo — suše, bez vlhkosti.

A nic.

Popošel několik kroků ke Kamilinu lůžku, sehnul se a stejně suše, bez vlhkosti ji políbil na ústa.

Tak už je dobře?“ zeptal se nečistě, vzpřimil se a rozhlédl, kam by asi položil klobouk a přes ruku přehozený nepromokavý plášť. Rozjasnil trochu tvář, když při tom uviděl na sebe upřeně oči paní Klegové a zdvořile se jí uklonil. Pozdravil na dálku i Klegu, který mu státně zakýval. Potom si obrátě pověsil klobouk a plášť do otevřené skříně a usedl na Kamilino lůžko.

Čekala, že aspoň teď něco řekne, něco radostného a potěšujícího, nač čekala jako na spánu. Hleděl však někým do neurčité, bez úsměvu. Kamila naň marně upíjala oči. Teprve když jeho mlčení začínalo být trapné, musela začít Kamila. Msto aby se ptal on, ptala se sama, na domov, na obchod a Hrabu skoro jednoznačně odpovídal. Když došla na Věrnku, řekl suše: „Ten křížek malíčké posílala ona — to víš, takový staří lidé si potpí na pověry.“ Nato vstal, obrátil se ke Klegovým a popošel k nim, aby Klegovi thumbol jakýsi vztek ze školy a gratulaci jeho domáček k dcérce.

„Děkuji,“ kývl Klega vesele. „Možná, že budou méně nadšení, až jim to začne rvát nad hlavou. Ale jen když to šťastně dopadlo. O vaší paní jsem však měl pořádný strach, pane Hrabu — málem to mohlo dopadnout špatně.“

„Tak —“ řekl se zájmem, který vypadal jako nucený, Hrabu. „Jak to?“

„To by vám lépe řekl pan primář, než já. Ale bylo to dlouhé. Přesto byla Kamilenta statečný chlapík —“ usmál se na Kamilu povzbudivě, protože viděl, jak se jí hrnou do očí slzy. Jak by ne — Kamile bylo hrozné. Už věděla, že se její temné tušení potvrdilo, Pepa se zlobí, že to není hoch. Myslel na to, plál si toho, je to první věc, v které mu osud zavdával, která se nedala vypočítat a zaplatit. Ani ten křížek, to jediné něžné uvítání, které dítěti dal, nebylo z něho, byl to jenom uložení a vyřezaný vztek. Tolik bolesti, i ten Klega tady potvrdil, že snad byl jenom krok k tomu, aby už nevstala vůbec, a ani jediné slůvko umění za to, ani praobyčejné: děkuji!

Poslouchala, polykajíc horké slzy pokoření, jak se Pepa s Klegovým bavi, jak obrátě převlel hovor na jiné pole, než byla Kamila s dítětem a nemohla poknout ani sousto, když za chvíli přinesli oběd.

Hrabu přelíh k ní na ten čas a mlčel, zatím co ona se trudila nad mlčeným jídlem a nástině je polykala, aby měla měkko, jak na ni zavolala paní Klegová.

Po obědě Hrabu na chvíli vyšel, protože paní Klegová po prvé vatala a teprve když mužské vyšli na chodbu, vrátil se.

Byli v pokoji sami.

Marně hledala Kamila Hrabův pohled, vytrvale se jí vyhybal. Vseho mělo ním duse napětí a zase to byla Kamila, která vztáhla ruku a zaprosila: „Ty nemáš radost, Pepo?“

Teprve teď se na ni Hrabu bez úsměvu zahleděl: „Zatím ne.“

„Chtěl jsi hochu —“ začpěla Kamila přemoženě, „Ale za to přece nemohu ani já ani ono.“

Hrabu nic neřekl.

Sedl si na lůžko a mlčel, aby tak Kamile vlastně dosvědčoval, že přijel jenom se slus-

nosti, aby se nečeklo, že nepřijel vůbec a aby tím neutrpěla jeho pověst. Kdyby nebylo strachu z veřejného mnění, snad by nepřijel vůbec. Kamila měla pocit propadání se do strašné propasti cizoty — jako by si náhle uvědomila, že spoila svůj život s naprosto cizím, neznámým člověkem a je teď docela v jeho rukách, i když on se jí objevuje v jiném, nepřiznávavém světle. Náhle jí prudce ovládl pocit, který tu byl už při jejich prvním setkání: vrátit se, utéci zpět, domů. Ale nebylo přece žádného zpět, domov byl zrušen, bydleli tam cizí lidé — a drželo je přece pohromadě kromě přísahy i to malícké děčko, které za nic nemůže.

Svírala násilím rty, aby nevybuchla v pláč a zavřela oči, aby se nemusila dívat na tu chladnou tvář a do očí, které vypadaly, jako by byly podvedeny a na podvod teď šly. Tak spolu proseděly trapné minuty, než se Klegovi vrátili, ona trochu pobledlá první námahou, ale s jasnými, šťastnými očima.

S nimi Hrabu mluvil, tak ležce, jako by se byli mezitím, co byli pryč, s Kamilou krásně dohovřeli.

Brzy nato však vstal s poznámkou, že musí být večer doma, že se tedy ještě stavi v primáče a když je tady, že si něco i v městě nůžko vyřídí.

Kamila ho nezdřívala a Klegovi byli z jeho chování leda stěsnáni. Políbil proto Kamilu zase bez vřelosti na čelo, poznamenal, že přijde, jakmile bude moci a obrátil se k odchodu. Potom, jako by si vzpomněl, řekl, že o jménu dítěte rozhodne sám a křtiny že budou až doma. Uklonil se hluboce paní Klegové, Klegovi pokynul a potřásl ještě rukou, kterou mu Kamila pozvedla v posledním vzpětí naděje, že aspoň ten rozchod bude vřelý.

Ne. Odešel. Když zavřel dveře, bylo v nemocničním pokoji naprosté ticho. Minutu za minutou jenom hrky elektrické hodiny, jako by někdo otvíral dveře — marně ještě několikrát otevřela Kamila oči, že se snad Hrabu vrátil, že to byl jenom hloupý sen a teď že bude všechno jiné.

Ne. Paní Klegová v tom tichu usnula, uvařena prvními kroky po dlouhé nemocniční chodbě. Klega svíral opatrně její drobnou ruku a teprve když poznal, že paní spí, povolil a scvrkl a položil něžně ruku na pokrývku.

Ani se nehnula, odcídl tedy dál, aby ji ani dechem neurtlil a zahleděl se na vedlejší lůžko, kde ležela hlava jiné mladé ženy. Také vypadala jako spící, ale podle umalné odvrácené tváře a ramen, které se chvílemi lehce zachvěly, viděl, že spí.

Klega těm uvažoval.

Jak byl celý ten výstup trapný a zbytečný — dalo se jím dodat něco změnit na rozhodnutí přírody? Tak se tedy vítají na svět ženy, udržovatelky pokolení? Bůhvi, jak Klegovi bylo jedno, co přijde, jenom když je Vlasta v pořádku a dítě zdravé. U nich doma bylo hochů plno, až jím to ani nebylo vhod. Snad se takové pečlivé určování: musí to být hoch — děje až teď, kdy se rodiče sobecky spokojují jediným dítětem. Když bylo dříve dětí pět i deset, bylo samozřejmě, že se to střídalo a tak se snad tolik manželé předem nestarali, co to bude, ale jak to bude. Kdyby se ta výsostná výhrada ženství, rodit dětí, mohla přenést na muže — nepostarali by se mužové jako Hrabu především o to, aby ženy, jako nečadoucí, vůbec vyhnuly? V jakém strašném stavu sem Kamilu přivezli — ani sobě nebyla podobná — a za to ani slůvko uznání, ani úsměv vděku. Jak je možno, že přes veškerou vřelost a civilisaci považuje se narození prvního děvčátka za smůlu, druhého za neštěstí a třetího dokonce za pohromu? Jak je to kruté a nespravedlivé! Až se vrátí ta sbědovaná Kamila domů, uzdraví se a počne druhé dítě, nebude celá ta doba nepřetržitých strachem, aby se domnělá katastrofa neopakovala a nepřišlo druhé děvčátko? A mohlo by přijít, protože není svobodné volby pohlaví dítěte. Nepomohou pláči, peníze, rozkazy, člověk se musí trpět, volky nevolky, podvolit osudu.

Snad je to tak dobře, třeba by už v příští generaci lidstvo vymřelo, kdyby se rodilo tolik hochů, kolik si jich mužové jako Hrabu přejí.

Kamila stále tíle plakala a Klegovi se chvělo srdce soucitem.

Byla tak sama — bez rodičů, bez sourozenců — kdo jí v takové chvíli měl být nejbližší, no-li muž?

Nikdy se Klega nevzpíval v ženách tak, aby si je dovedl naklonit, aby jim vyjel vstříc, aby je dovedl potěšit, proto u nich také nikdy nevěřil. I teď marně přemýšlel, co by Kamile řekl hezkého nebo co by udělal, aby ji potěšil. Nevěděl. Jediné, co ho vytrvalo napadalo, bylo: „Proč sis ho, Kamilenko, vzala, když je takový? To víš, že kdybych si to s ním mohl vyřídit jako chlap s chlapem, tak bych to

udělal, ale jak bych já mohl? Ne — to Kamile nemohl říct, to nelho.

Pomyslel si proto jenom téžce, že se to snad správi časem, až se Kamila vrátí domů a Hrabu jeho vzor přejde. Ale byl jist, že ta mladá, odvrácená tvář na poduce a chvějící se ramena jsou dojem tak silný, že navždycky zastře představu odpoledne, kdy sem jeli a kdy tytéž, nyní plačící oči, tíse zářily při tvzení: „Možná, že mně nebude věřit. Metode, ale já jsem opravdu šťastná.“

Ba ne, Kamilenko — rozhodl Klega jednou pro vždycky, pln soucitu s hezkou ženou, pro kterou kdysi dočasně sám ztratil srdce. To štěstí mně teď už nenamluví!

7.

Křtiny se odbyly tak tiše, že to ani nikdo nevěděl, hned první neděli po Kamilině návratu domů.

Děvčátko dostalo jméno Helena po Hrabově matce. Bylo to Hrabovo přání a Kamila neprotestovala, jednak se jí jméno líbilo, ale i kdyby se nelíbilo, věděla, že by přání ani protesty tady nic nepomohly.

Byla ještě slabá; když chodila bytem, mřela lehké závratě, ale byla šťastná, že je doma, že už má svoje vytošené děcko a rada, přitmo s rozkoší se podrobovala novému pořádku v domácnosti, kdy dítě začalo být vládce první. Verunka je křákem na čele vstala, sama vynášela ze sklepa starou vaničku, ve které se koupával dřevěná táta ještě jako kluk, převzala ochotně všechnu tu špinu, kterou znamená praní a vyvařování plíncek a kde mohla, dítě nosila, až jí v tom Kamila bránila. „Počkejte, Verunko, naučí se nosit a nebude chít ležet.“ Hlaskala jí se smíchem, „ani běhat nám potom nebude chít.“

„Ale Verunce to bylo jedno. Dokončila úklid po obědě a už dítě nosila, zpívala mu tlaslavým hlasem písničky a Kamila se vždycky tíle, šťastně smála, když slyšela: „Jenom se divěj modrým očičkama na světi — jenom se divěj kolma sebe! Všecko, nač se podíváš, je hezké a bude tvoje!“

A tak by to bývalo bylo všechno krásné, kdyby se nebyl silně změnil Hrabu.

Někdy, když dítě spalo a Kamila odešla za jinou prací, stalo se často, že při návratu Hrabu nad dítětem zastihla. Skláňel se nad ním a pozoroval je, bez veliké něhy, ale přece smílivěji, než tehdy v nemocnici. Ke Kamile, k Verunce i k děvčeti v krámě se však stal náhle tvrdší a pánovitější. Zejména že Kamile pozbyl jeho vztah něhy a důvěry pozornosti, jako by poslyšel důvod, proč by měl brát na někoho ohledy. „Kdyby to byl býval hoch —“ hlaskala si Kamila téžce, když to pozorovala, „byl by zůstal stejný, ale takto jsem ho zklamala a on toho nezapomene.“

Byla proto přetřásná, když se náhle v obchodě objevil překrásný smetanový kočárek — doufala, že se stal zážrak a že Hrabu plně k děvčátku tak, jak by byl přímlu k očekávanému dědici. Ještě než Kamila přišla dolů, kam ji zavolal, byl kočárek vyzdoben nejkrásnějšími věcmi z obchodu. Ale když ji Hrabu poručil obléci si nejlepší vycházkové šaty a jet s dítětem na náměstí na projížďku, pochopila, že to nebyl ani něžný otcovský cit, ale touha ukázat se, vytáhnout trošku nad ty druhé a také šikovná reklama vlastního závodu. Zabořilo ji to, ale mlčela. Všecko má světla a stíny — hlaskala si rozechvěle v duchu — a to světo tu přece také je — mám, co jsem chtěla, mám děcko a pojedou za tím kočárkem, jak jsem to vždycky druhým záviděla. Snad se Pepa časem poddá!

Venku svítilo slunce, byl nádherný den, ještě letně žhavý, ale a první tuchou podzimního chladu ve stínu.

Kamila vezla kočárek — šla krokem ještě trochu vratkým, ale nabírala plnými plícemi vzduch a plnou tvář slunce. Bylo dopoledne, na náměstíčku živo, lidé se u kočárku zastavovali, dělali malícké křivky na čelo a hlaskali: „Počkejte Pánbu, to je to hezké!“

Tak, zrovna tak jsem si to představovala — hlaskala si v duchu Kamila a přivírala oči před záplavou slunce, které jí žhulo do tváře.

Malícká Helenka spala, ani se nehnula, tak jí ani první procházka na vzduchu chutnala.

Pomalou už Kamilu bolely nohy a ochotná Pavla vybíhla s krámu, že ji vystřídá. Kamila nechtěla. Připadalo jí, jako by ji někdo okrádal, jako by se chlubil cizím perím, kdyby se ni vozil tu živou bromaďečku masa a kosti. A tak jenom pevně svírala rukověť kočárku, opírala se o ni a chodila, jenom záříc, sem a tam, až se děvčátko probudilo a náhlavým khouřáním prozradilo, že je mokré a má hlad.

Denně teď tak Kamila vycházela. Poznala zvláštní sblízkovací silu kočárků. Nikdy se nedostala s cizími lidmi tak snadno do řeči, jako teď s maminkami, které tu také vozily děti. Dozvídala se a povídala sama důležitá sdělení, kolik děvčátko váží a kolik zase přibýlo, kolik vypije a kolikrát denně, že má lepší zvládnout

CO OBLÉKÁ STARŠÍ DÁMA

Č. 1924. Jednoduchý, krajčersky vypracovaný kostým s našitými kapsami. Zapíná se na tři knoflíky. Spotřeba: 3-5 m látky 140 cm široké. Střih vel. III. a IV. je za K 8.

Č. 1925. Plát, v pase přiléhavý, s jednořadovým zapínáním a nízkou kožíšinou na límci. Spotřeba: 3 m látky 140 cm široké. Střih vel. III. a IV. je za K 8.

Č. 1926. Jednoduché dvoudílné šaty z tmaví vlněné látky, zdobené samokováním. Spotřeba: 3 m látky 140 cm široké. Střih vel. III. a IV. je za K 7.

Č. 1927. Tyto šaty mohou být z hedvábne i z vlněné látky. Límec se zapíná vysoko ke krku ozdobným klipsem. Stejný klips je i v pase. Spotřeba: 5 m látky 70 cm široké. Střih vel. III. a IV. je za K 7.

Č. 1928. Hedvábne šaty do společnosti, zdobené šňokováním a tkáním, plisovaným volánkem. Spotřeba: 5 m látky 70 cm široké. Střih vel. III. a IV. je za K 7.

MARYLAN
osvědčený
krášlící krém

Již po celá desetiletí vřita
z načka jemné kosmetiky
Na skladě ve všech lepších odborných závědech.

MARYLAN-Vertrieb Wilhelm Dette, Berlin SW 61.

Jemná vůně
která je
vždy a všude
přijemná

Lohse Urali Lavendel jest pravá
lavandule, která neobsahuje žádné
umělé vonné látky. Proto také osvěžuje tak
jednoduchým způsobem. Zárukou pravosti a ne-
měnitelnosti je značka »Lohse« na pečeti

s heřmánkem než s ruským čajem proti dě-
ské žití a samé takové věci. Sblížila se v těch
několika dnech s ženským obyvatelstvem
města víc a blíž než dříve za celé měsíce. Vra-
cela se domů vždycky usměvavá a zářící a od-
zbrojovala tím Hrabův chlad a lhostejnost,
doutnající, že se jednou ztratí docela.

Jenom noci byly zlé.
Hraba byl nervosní, nesnášel neklidné
noci s dětským pláčem a klidná nebyla od
Kamilina příchodu ani jedna.

Bylo to zvláštní. Kamila se až zarážela,
když jí maminky děti jen o málo starších ří-
kaly: máš to spí celou noc, vzbudí se jenom
k pití, dostane plínku a hned při tom pít zas
usne.

To malička Hela nedovedla.

Byla třeba klidná celý den, spala, mžou-
rala modrými očima anebo se protahovala
rozbalená na stole.

Ale v noci bylo vždycky zlé.

Spala hodinu a s úpělým nářkem se
vzbudila, plakala hodinu, dvě, tři — marně ji
Kamila tihla, býčkala, dávala pít, vařila čaj.
Zavírala okna, kterými sem táhl noční chlad
a houpala dítě na kolečkách. Hraba na vedlejší
posteli se zlobil, sliboval, že dítě zavíe do ku-
chyně a nechá je vykřičet, až usne samo a to
by se podíval, jestli bude spat nebo ne!

Ze strachu, že by to udělal, slezla raději
Kamila s lůžka, vzala si teplý župan a dítě
nosila, chodila houpavou chůzí a i dítětem
houpala, až jí ruce bolely, často marně. Tepr-
ve když se křikem docela vysílilo, schýlilo dítě
hlavičku na stranu a náhle usnulo, sotva je
vlak Kamila chtěla položit, vzbudilo se a začlo
s novým pláčem. Ze strachu, že se probudí,
nekladla je už Kamila ani na lůžko, necha-
vala si je v náručí a tak si sedala do lůžka, je-
nom prochladlé nohy přikryla a usnula v se-
dě, často se i v tom dřímání přistihla při tom,
že pohoupává tělem, aby dítě spalo. A přijala
s velkou úlevou, když ráno zaharašil klíč
v domovních dveřích, přišla Verunka a dítě jí
vzala, aby si Kamila v klidu odespala aspoň
poslední věc a trochu si odpočinula.

Abý ji trochu ulevil, koupil Hraba pojíz-
dný kočlík na kolečkách, který zůstával trvale
nahotě v ložnici, zatím co kočárek byl pouze
k projížďkám dole v průjezdě. A zase to chvíli
trvalo, než dítě na jiný pohyb zvyklo. Jedné
noci se Hraba rozložil, vzal si polštář a po-
krývkou a odesel do pokojíčku ke kuchyni. A
tam už zůstal nadobro.

Kamila se nezlobila. Nemusela aspoň tak
úzkostlivě konejšit každé hlasitější zaplání,
nemusela se bát, že vzbudí Hrabovu nelibost
a hněv. Sama si pomalu tak zvykala na své
ponocování, že jí i původní ospalost přecha-
zela, budila se lehce každým pohybem děcka
a tak lehce i usnula. Když dlouho nosila dítě
po pokoji nebo je vozila v kočku, říkala mu
žertem: „Mně by ani nemusel houpat, Helo
— a spala bych, jak bych spala!“

Trvalo to tak skoro dva měsíce.
Vrátil se už dávno Kamilin lékař, doktor
Čermák. Také se jednou zastavil u kočárku,
když za ním Kamila viděl. Podíval se na dě-
cko, vypál se, jak přišlo na svět a pochválil,
jak hezky vypadá. Kamile bylo lehcější, že je
tady a ochotný kdykoliv přijít, kdyby ho po-
třebovala.

Sama nevěděla, že to bude brzy.

To bylo už září.

Začala škola a Kamila při ranním ustýlání
vždycky viděla dlouhými kroky běžet přes ná-
městí Klegu — toho něžného manžela a ideál-
ního táta, který by byl na rozdíl od Hrabý za
své dětství dýchal. Sám s ním jezdil kočár-

kem, když paní vařila a doma ji všechno snesl,
uhlí, dřevo ze sklepa, nic se nestyděl běžet
ráno pro mléko a pro rohlíky — lidé si to také
nijak špatně nevykládali, naopak, matky do-
spějších dětí říkaly: „Kdyby se ti, děvče,
podařilo, dostat takového manžela.“ Těžko
bylo uhadnout, koho má Klega raději, jestli
paní nebo děcko. Obě se za ním dívaly z okna,
když tak běžel, ještě na protější straně ná-
městí u školy se obrátil a zamával jim veselou
rukou, pak se teprve ztratil za povinností.

Kamila vždycky trochu vzdychla — byla
by si také přála větší srdečnosti svého vztahu
k mužovi, ale už věděla, že povaha se nezmění
a nic by nebylo naivnějšího než se o to pokou-
šet. Raději se přizpůsobit — k tomu jí nechý-
bělo povětivě vůle.

Seděla jednou v sobotu odpoledne u okna
ložnice a zase se tak za Klegu dívala, když
běžel k odpolednímu vyučování.

Děťáko klidně spalo v kočku, kterým Ka-
mila lehce houpala. Venku přišlo, nedalo se
jít ven; z kuchyně, jež teplo by se už v ta-
kovém chladném dni bylo docela dobře
neslo, je vyhnala Verunka, která dělala so-
botní úklid a až sem bylo slyšet její drhnutí a
cákání vodou. Náměstí vypadalo také, jako
by prodávávalo sobotní úklid, proudy vody se
po něm lily a spláchly všechno život. I děti,
které na druhé straně náměstí vstříhly v úko-
ní přestávce zvědavé nosky z chodby, raději
je zase stáhly domů. Nikde nikoho — vytr-
valé šušky spojených dešťových kapek dopa-
daly na kamennou sochu Marie sedmibolest-
né, tekly dolů na záhonky podzimně našlou-
lého trávníku a na opadávající rudé květy.

„Po těch deštích přijde podzim —“ mysla-
la si Kamila a bylo jí dobře, že má klidný,
i když ne vřelý domov s živou náplní, po které
toužela. Kdyby toho dítěte nebylo, bylo by
mně asi smutno — podívala se s něhou do ko-
čku a bolestným lekutím jí píchlo u srdce.

Děcko nespalo, jak se domnívala.

Leželo nehybně, ale s otevřenými očima,
mělo zvláštní ztrnulý pohled a obličej
smrtelně bledý. Náhle se barva tváří změ-
nila v rudost až namodralou, oční víčka se
zavřela, široce otevřela a zase zavřela a kolm-
ost se objevilo zvláštní škubnutí, jednou —
dvakrát —

Kamila se zděšeně vzhopila.

To ještě nikdy nebylo — co je to?

Strášeným úlekem se jí roztráslý ruce, pře-
sto rychle rozvinula peřinku a obnažila tělíčko.

Teď viděla, jak je hlavička dítěte proti tělu
nepřirozeně ohnuta vzad, paže i nohy leží
ztuhle, malé ruce jsou zaťaty v pěst. Náhle
se drobné svaly nožek prudce zachvěly, a zase
znovu — vždyť to vypadá jako umírání, cítila
Kamila až u srdce vlnu studené hrůzy.

Hodila na děcko peřinku a vyklopýtala do
kuchyně. Verunka zrovna dořizala poslední
koupek podlahy a vřetěla se při Kamilině
objevení.

„Ježíšmarjá, milostpaní — co je to?“

„Vítejte, Verunko, dolů pro pána — ať
přijde hned nahoru! A Pavla ať leží pro dok-
tora Čermáka — ale rychle — a Heluško se
dítě něco strašného!“

„Už běžím!“ zvedala se vyjevená služka
u dveří.

Kamila ji už ani neviděla.

Běhla zpátky a odhrnula peřinku. Stále
ještě trvalo prudké, opakující se chvění svalů
na ztuhlých nožkách. Jestli mně zemře — za-
lomila Kamila zoufalé rukama — vždyť si
není podobno!

Pokračování příště.

VLASTA
MATULOVÁ
a
ZITA
KABÁTOVÁ
v novém českém
filmu
PANTÁTA
BEZOUŠEK,
který natočila spo-
lečnost National-
film dle známého
Raisova románu.

Foto Nationalfilm

7. pokračování.

„Myslíš, že přitáhneš miluješ,“ řekla Alena a pobídnula jeho ruku. „Co píše Staša? Já jsem dostala jen dva blažené listy a usuzuji z toho, že se jí daří výborně a že jí nic nechybí. Ani neměla kdy se s mnou rozloučit. Jak to, že se rozloučila tak náhle?“

„Nebýlo to tak náhle. Chtěla už před časem, abychom spolu někam odjeli. Ale u nás to trvá vždycky týdnem, než se mohou uvolnit a poslat jsem ji tedy napřed. Píše mi často. Je zdravá, ale jí nechybí a také se jí trochu zdá. Ale ne tak jako má. Staša je mladá a svěť má je jen ona. Víte, Aleno, teď když bych ji ztratil, přemýšlím někdy o tom — kdybych ji ztratil, nemohl bych dále žít. Ona je částí mého života, je mi nepostradatelnou. Kdyby měla někdy odejít —“

„Přítel!“ zasmála se Alena. „Jaké to máte myšlenky? Jak by mohla odejít? Kam a proč?“

„Kam a proč?“ opakoval s tím poloprovinným, poloobčejným úsměvem. „Čas! Připadá mi to stále tak neukotvené, jako by to nemohlo vytrvat, zvláště teď, když jsem tu sám. Někdy sice přepáda úzkost, že se již z této země nevrátí — že jsem ji nemůžu pustit —“

„Richard! Máte jste doporučil odpočinek z sám ho potřebujete nejvíc. Máte předtuchu první. Nechte už konečně té své tyranické práce. Snažte své kufry a odjeďte ještě dnes!“

Zasmál se této lákavé představě a jeho oči byly zase jasné a silným smějem. „Udělám to tak nějak, Aleno. Bůhví, že ano. A teď mi povězte něco o sobě. Stýl jsem takové klepy —“

„O mě?“ Alena se usmívala, ale tvář se jí zrodila.

„O vás a o hraběti di Lazara. Je to bezky chlapík a neobyčejně sympatický. Já bych byl posledek, který bych vás toho varoval.“

„To jsou pouhé klepy. Já a Micaelo jsme dobrými přáteli, nic víc.“

„Věťm vám — ale přátelství mezi dvěma mladými lidmi různého pohlaví nemívá dlouhého trvání. A vy jste byla již dost dlouho sama, Aleno.“

Povstala, ukončující rozhovor a podala mu ruku na rozloučenou. „Sbohem, Richarde a doufám, až se budu přitřít co vás pít, řeknou mi, že jste hanebně opustil svou práci a uprchl.“

Když se vracela domů, myslila na jeho poslední slova a třešně si jindy pramálo všimla lidských řečí, tentokrát ji to poletko těšilo.

„Alenka na tom nebylo ani zbla pravdy a její styky s Micaelem se omezovaly na čisté kamarádství, příjemné jí to vzrušovalo.“

Mězi na dnes večer slíbenou schůzku v restauraci, kde chlti povíčet a později zajít do divadla. Alena se oblékla jako vždy v poslední době s úzkostlivou promyšleností. Věděla, že Micaelo má rád dobře oblečené ženy a že si milky povinně každé podrobnosti.

Když přišla, Micaelo na ni již čekal. Byl toho večera neobyčejně božný a veselý. Po divadle zašli do dancingu a Micaelo k Alenině ústnu objednal šampaňské.

„Aleno, chci vám poděkovat za tyto dva týdny. Nevím, jak bych je byl přechal bez vás. Odjádím zítra — a nikdy nezapomenu na vaši láskavost.“

Doufala, že tlumené světlo zakryje její bledost. Pohrávala si chvíli se svou sklenkou, než konečně promluvila. „Vy zítra odjádíte? Domů?“

„Domů — také — umám se — Ale především tam jedu pro své štěstí. Věřte mi, nevím, co bych si byl počal ty dva týdny nebýt vašeho přátelství. Byl jsem vážně smutnou a musel jsem tu zůstat, hrozně nerad rušim slavnou jako bysienické primadony, ale tentokrát bych to byl skoro učinil. Dnes jsem konečně volný, odjádím zítra, tépe řeknu ještě dnes v noci.“

Stála si ještě pohrávala se svou sklenkou, o kterou se lásky světelné paprsky v pestré barvě hř. „Za svým štěstím!“ řekla po chvíli. „To ovšem znamená ženu!“

Přikývl a zvládnul a jeho ústa se napjala podivným, dychtivým výrazem. „Ano. Jednou ženou pro mě. Miluji ji tolik že a teď se mi zdá, že se znovu čekání dvou dnů.“

„Je to — záviděníhodná žena, řekne-li o ní něco takového Micaelo di Lazara.“ Alenin hlas byl poutý šepotem. „Je to Italka?“

Micaelovy oči se k ní obrátily trochu ukáse. „Ale — což vyjste to opravdu neubodla? Domníval jsem se — byl jsem si jist, že to víte! Miluji Stašu — a jsem ochoten uvést do pohybu nebe i peklo, abych ji získal.“

Několik vteřin na sebe hleděli bez slova přes malý barový stůl.

„Vy — nevíte, co říkáte!“ vybuchla náhle Alena vášnivým, stlumeným hlasem. „Staša je vdána, je šťastná, její muž ji zbožňuje — nemáte právo, nesmíte rozbít její život!“

„Její život byl rozbít před pěti lety.“ řekl pomalu. „Byl téměř zničen kuplířskou tetou a starým mužem, kterému velmi snadné spadlo nejaladit ovoce rovnou do klína. To, paní Aleno, to byl hřích, ten zvrhlý statek sedmnáctiletého, nevědomého dítěte s mužem starším o celé čtvrt století. Byla to hanebnost tím větší, že byla páchána na naprosto nevinnou a pokornou děvčátku, kterému nebyla dána možnost volby a svobodného rozhodnutí. To byl obchod, velmi výhodný pro kuplířského, ale ne manželství. Či myslíte —“ naklonil se k ní a jeho oči hořely — „že kdyby byla Staša ponechána volnosti několika let, až by dokonale dospěla a byla schopna samostatné volby, že by ještě i potom přijala nabídku profesora Trojana?“

Alenin srdce tlouklo tak prudce, že se jí zdálo, že přehlučuje pronikavě synkopy orchestru. Rána, kterou čekala, kterou předvídala, dopadla a naplnila její svět děsivým oštesem.

„Ano, věřím to!“ vytkla. „Ona ho miluje a ví, že on je nejčestnější člověkem na světě a on — život pro něj nemá ceny bez ní.“

„To rád věřím, umám se — Ale ani pro mě nemá život bez ní ceny. Chcete vidět, co soudím o vašem vzájemném přátelství? Usmávnám ho jako vědce a vraníhojícího chirurga, ale pohrdám jím jako člověkem. Víte ne? — nemávám ho. Člověk jako on, starý a zkusný, jedná podle, když dovolí, aby zůstal přibuzní mu zachovaly nevinné dítě, aniž by mu ponechal čas k prohlédnutí. Věř, proč to dělá, toužil po ní, táhl se sobectvím a touhou, aby ji získal, aby on první a jediný se zmocnil bytosti tak čisté a povolné. Tak ne — jedná člověk, který nade vše miluje, ale sobec, který cítí, že živé nenávratně přechá a hledí z něho urvat ještě co se dá, za každou cenu, za jakékoli odškodní a bolest druhého!“

„Míte!“ Alenin hlas se třásl. „Profesor Trojan je mým nejlepší přítelem a nedovola, aby se o něm takto mluví. Nemí seobčejtějšího a jeantějšího člověka. A na něco, Micaelo di Lazara, jste zapomněl: Richard snad nabídl Staše staré srdce, ale srdce čisté, nepolpité bílého milostných pletek, dával jí lásku, která se nedokázala před tím v nechtyných a odpuzujících hrách.“

Snad byl starý a to je jeho jediný sločin. Ale měl svým bezohledným a odkrávkým životem na Stašinu nedotčenost vědi právo, než nejbožkovnější mladý muž, jehož milostná minulost by se neslaa denního světla.“

Odmlčela se, bohužel oddechující. Její šíp byl dobře směřen: rána šla do živého, Micaelovy spánky byly rudé a jeho chlti se chvělo vzrušením. Okamžitě měla dojem, že kdyby byla mužem,razil by ji k zemi.

„Ale když promluvil, jeho hlas zněl velmi ovládnut.“

„Lituji, že o tom takto smýšlíte. Ale vaše námitky jsou bezcenné. Minulost nemá ceny. Miluji Stašu a od tohoto okamžiku jsou mi všechny ostatní ženy lhostejné. Nevěděl jsem, že jednoho dne přijde. Ale když jsem to pochopil, zůstala ona jediná na celém světě. A teď — rozloučíte se se mnou jako přítel?“

„Chcete to opravdu učinit — ach, bože, uvědomujete si, co chcete udelat? Staša zůstala dítětem. Má vás ráda a vím, že jste schopn probudit v ní lásku. Jestliže se to stane — víte, co to pro ni bude znamenat? Staša by nikdy Richarda neopustila. Ach, mohla by vás milovat k smrti a třeba vykrváct pro lásku k vám — ale neustoupí ani o píď od svého nejvěstějšího slibu. Uvědomte si, proboha, že ona není obyčejnou, tučtovou ženou! Byla vychována jinak, strávila celý život v přísném utváření slibu a víry, váš boj o ni může jen způsobit, že ji učiníte navždy nešťastnou, zničíte všechny její opory a snad

způsobíte tragedii. Zanechte toho, Micaelo, upřímně vás prosím, nechte ty pokojné životy a nepůsobte v nich hrůzu svým vpadem. Najdete sta krásných a nevinných žen, najdete jistě ženu, která bude hodna vašeho života. Ale nepřivolavejte hrůzu a tragedii pro toto vzplanutí, které zhasne jako všechny ostatní —“

Vstal jako ona během její řeči a díval se na sebe jiskřivými očima.

„Nemáme si již co říci, paní Aleno! Nerozumíte mi — úmyslně mi nechcete rozumět. Znamená to, že se rozcházíme jako nepřítelé. Lituji toho.“

Uklonil se lehce a rychle odcházel. U vchodu zachytil šleňka a vhořil mu několik bankovek a dveře za ním zapadly.

Dívala se za ním, krev jí buřila ve spánkách a zdálo se jí, že nemůže dýchat. Světla v místnosti se stuhla a saxofony zapěly v sentimentální melodii.

Pomalou usedla zpět a zabohla tváře do rukou. Zdálo se jí, že v této chvíli prohrála svůj život pro druhé.

XIII.

Staša se rozhodne

Staša Capri uchvátlo. Když odjádla, bylo jí teskně a bála se osamělých dnů bez Richarda. Ale Capri, ten záračný ostrov, byl tak jasně než předložené mondéní lázně, kam ji kdysi odvlekl teta Alexandra.

Ověm, jakmile přistav zaplnili cizinci, panoval i tady ruch a mondéní život. Opálené mladé Američanky s modrými a fialovými brýlemi a neuvěřitelně rudými rtů, a obličejem důkladně promaštěným olejem, se stáhly a stříbrnými nehty a nepodivuhodnými barvami vlasů, zaplnily ostrov hlukem a smíchem, ukazovaly dokonale, sošobně kuby, křídly na své prvotce a podplácely loděm, aby se mohly vykoupat v Modré jezírny. Každá nová loď vycházela pítval těchto svých děvčat, tak neuvěřitelně stejných, přestože každá měla jiný účes a jinou barvu očí. Všechny byly štíhlé a pružné a ustavěné fotografovaly, měly výbornou náladu a neobyčejně slušné hlasy. Ku podivu většinou cestovaly v právoce cizince, většinou šlechtice.

Všechny vypily denně úžasně množství líhovin, aniž by to mělo nějaký zřejmý účinek. Ale to bylo Capri cizinci. Existovalo ještě jedno Capri, malý ostrov rybářů a vinné révy, kudy člověk mohl procházet a vychutnávat krásu, aniž by byl rušen výřivky cizinců. Tí se zajímali jen o umávaná místa. Přeslādke, pokojné koutky u moře, opuštěné plány pod žhavým nebem, ty zůstaly nepovšimnuty.

Staša si nechala návštěvu Modré jezírny na dobu, kdy byla jista, že tam bude sama. Plula pomalu průzračnou vodou, vzduchem modrým jako nejjasnější safír. Voda byla tak průsvitná, že mohla vidět stín své loďce dole. Jako by se člověk ocitl v modrém světě, ve světě bez tmy a bez slunce, v nekonečné modři.

Na Capri byly nejosamělejší domky a nejhluchější společnost.

Snědě děti se zvonečkovými hlasy a kudrnatými vlasy, vedle hloučků anglických věvodkyn v tuých, bílých kostýmech a pavučinových punčochách.

Nepodivuhodnější protiklady, zajímavé a vzrušující jako pestrý film.

Staša bydlila v soukromé vile, samotá a nepřístupná. Prozkoumala ostrov skrz naskrz.

Tíha, která jí svírala srdce ve městě, tady ustupovala, hledla v čistém vzduchu, v božkém a štědrém slunci.

Vracela se do svého bývalého, osamělého života, bavila se mořem a přírodou. Večer psala dlouhé a podrobné dopisy Richardovi a život zase nabýval radosti a míru.

Majitelka vily, paní Fabiani, jí měla nesmírně ráda. Žila tu o samotě již patnáct let. Její manžel zemřel již před mnoha lety a její dva synové přijždli za ní jen občas. Starší, Julian, Giulianetto, jak ona říkala, byl lékařem v Římě, mladší, Carlo, studoval ve Florencii. Staša po týdnu znala všechny z fotografie a dopisů, které jí bēlovatá paní Fabiani dávala ochotně číst. Starší syn měl dvě dcerušky, černovláse, cukrové panenky, nad jejichž obrazy se stará paní rozplývala pýchou a láskou.

Staša se dívala na obrázky holčiček dlouhé chvíle se stisknutým srdcem.

Bože, kdyby ji tak patřila jedna z nich! Kdyby ona směla vinout do své náruči takové sladké, smavé dítě, kdyby směla česat jeho kučeravé vlasy a pečovat o ně!

Kdyby směla říci: „To je moje, moje dítě!“ Nikdy ji nemožnou vyprávění o jejich kouscích, o jejich prvních slůvkách, o jejich chytrosti.

Dívala se někdy skoro se závisí na vysokou, tmavoukou ženou doktora Fabianioho, jejíž obraz s oběma rozkošnými děvčátky

KOLÍNSKÁ

ZIVA **CHUTNÁ KÁVA**

bez přidání cikoriky a obilné kávy

ŽIVA

KOLÍNSKÁ

ŠARATICA

nemá scházeti v žádné domácnosti.

Toto dítě je **Walmata BABY**.

sníží se celý den, neboť není co je opozněl, dít **WALMATA, dětskému zsoypu**. WALMATA dětský zsoyp vyhovuje nejvyšším požadavkům, které mála duševní i tělesná vřba více než dětský zsoyp kládí, neboť je anisotropický, přechází příjemně o ovčívě, nadřídil, nezohledně se, chlebi o hoji. Lékaři doporučují.

Walmata ZÁVODY

M. WALLACE A SPOL., PARFUMEURS, BRNO

Výrobci největších vůňových a kosmetických závodů

Dobrá věc se vždycky brzo ujme. To je nejlepe vidět u Melty.

1614

Melty

Snídáte ve stoje?

Mnozí z vás mají ráno hodně naspěch. Musíte třeb bežet, až je káva uvařena a časno snídáté hltavě už n odchodu. To se dá změnit. Zkuste vařit kávu z Melty. Melty je kávovinová směs, připravená již tak, že vytypo jen 2—3 lžice do litru čerstvé vody, krátce povařte, nechte utáhn a ucedte. Za to si můžete přispat a ještě Vám zbude čas na klidnou snídani. 161

DVOJBLESH

na čistění ploten

a jiných předmětů

Protizáchr

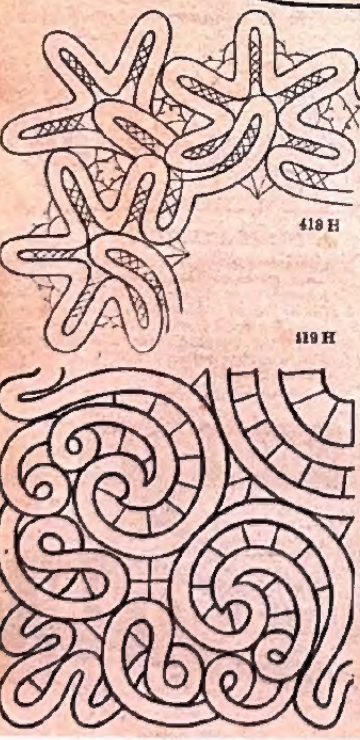
ARTIN

ve 232 mka

A 5.80 a 8.20 ráno naplnit do 1000

416 H

418 H

419 H

Flanderské krajky

K poslední asištným velkým flanderským krajkám ke kruhovým stolním pokrývkám, přinášíme dnes na žádost mnohých našich čtenářů ještě několik krajek čtvercových a slíbenou pokrývku hotelovou.

Model č. 416 H. Flanderská krajka ke čtvercovému ubrusu o rozměru 146 nebo 186 cm (šíře krajky 16 cm). K ní patří v útlín provedení krajka sličná vzoru k ubrusům vel. 40 cm (šíře krajky 6 cm). Krajky háčkujeme s libovolnou příze nebo s umělého hedvábí ve světlé nebo i tmavé barvě. Cena obou sde uvedených vzorů na papíře K 10.

Model č. 417 H. Hotelová pokrývka o vel. 60 cm má střed se dvojitého řádu. Krajka kolem široká 16 cm, je buď háčkovaná jako flanderská nebo je sestavena z valencijských nebo palitkovských vláček, natýkaných na tyli. Vzor natýkaný na papíře K 8.

Model č. 418 H. Krajka široká 12 cm, vhodná k oválné pokrývce nebo ubrusu. Vzor na papíře K 8.

Model č. 419 H. Malá čtvercová pokrývka o vel. 33 cm, vhodná na podnosy, nož. stoly a pod. Vzor na papíře K 4.

Heda.

Velké dotazy a objednávky upřesnit: „Eva zámek“, Praha II., Jindřišská č. 8.

visel v pokoji staré paní. Jak šťastna je ta italská paní, držící ruky svých dětí ve svých klidných úsměvných vlastnictvích. Proč jí to není dopřáno?

Bože, jak by své dítě milovala! Jako většina bezdětných žen, Stalo se soužila dlouhé hodiny myšlenkami na dítě, vymýšlela pro ně včavíčku i kočárek, všechna se zadýchávajíc bolestnou touhou.

Zajela si do Neapole a nechala se prohlédnout ženskou lékařkou.

Pro Stalu, nadpomyslně ostýchavou, to byla křísťová cesta. Ale podnikla ji s odvahou, s jakou byla odhodlána podrobit se třeba operaci, bude-li toho třeba.

Malá italská lékařka ji s úsměvem vyslechla a výsledek její prohlídky byl naprosto klidný.

„Jste naprosto zdravá, signoro a dokonce schopna mít děti. Řekněte panu manželé, aby se dal vyšetřit, snad bude chybna na jeho straně. Ostatně, mnohdy i při naprostém zdraví obou manželů je třeba trpělivosti.“

Stalo se vrátila na Capri s tihou na srdci a ta myšlenka nad ní visela jako mrak, i když na to nemyslela.

Jste dokonale zdravá — řeknete panu manželé, ostatně, mnohdy to trvá několik let. Ale vždyť já už čekám několik let! Celých pět let!

Znamená to, že nikdy mít dítě nebudu. Nebyla by se mohla odhodlat říci o lékařčině pokynu Richardovi.

Jste dokonale zdravá — dokonale zdravá — Ta věta jí zněla v uších, když se dívala na obrázky vnoček paní Fabiani.

Stará dáma to dobře pozorovala a usmívala se pína porozumění.

„Signora se také dočká svého děťátka. To je největšího poselství každé ženy. Signora také bude tisknout k srdci své malíček.“

Stalo se usmívala a v očích jí pátily slzy. Ne, já se nedočkám svého největšího poselství.

Potkávala někdy dole v přístavu mladé italské ženy, držící v prsu své snědá robitka a volající rychlou, zvonivou italštinou na ostatní své děti, pobíhající kolem nich.

Ufíkala od takových obrazů a vracela se k dlouhému rozjímání jako kdysi v klášteře.

Jestliže je to Tvá vůle, musím se podrobit. Musím hledat jiné vyplnění svého života. Musím se pokusit je najít.

Nikdy jí nepropadla myšlenka, že jiný muž by jí mohl dítě dát. Poddala se, s bolestí, ale pokorně.

Jednou, když se vracela z dlouhého výletu, paní Fabiani, všechna vzrušena jí vyběhla vstříc. „Někdy pán čeká na signoru nahore a je již strašně netrpělivý!“

Stalo vyběhla radostí a běžela dovnitř. Vyběhla nahoru a rozvěřila prudce skleněné dveře. A na prahu zůstala stát jako zasažena bleskem. Její zrůžovělé tváře pobledly a výkřik na uvítanou jí uhasil na rtech.

Vysoký muž, stojící otočen zády u okna, se obrátil a pokročil jí vstříc.

Nebyl to však Richard.

Dušinko — carissima!“

Přivlela oči a zachvěla se při zvuku toho známého hlasu.

„Ty — Micaelo —“ zašeptala.

Můj bože on, proč, proč? Proč to nebyl Richard, na kterého tak toužebně čekala, kterého tak potřebovala — proč Richard nešel čas, aby se pro ni uvolnil od své práce — proč pro ni byl vždycky volný jen Micaelo?

„Dušinko, to nebylo přátelské od tebe odjet tak bez rozloučení. Co jsem ti udělal?“

Vzal její ruce a stídlavě je líbal, až mu je vymykala a mechanicky mu pokynula, aby usel.

„Jsem ráda, že tě vidím.“ řekla tiše. „Ale — jak to, že jsi tady? Coť nejsi vázán smlouvou? Nečekají tě v Miláně nebo v Římě?“

„Byl jsem vázán smlouvou v Praze a vydržel jsem tam, ačkoli mi to bylo neumírně těžké. A jakmile jsem byl volný, jel jsem za tebou. Všechno ostatní nemá význam, ty jsi nejpřednější!“

Odvrátila hlavu a zadívala se upřeně na křehkou, skleněnou ačinku, plnou drobností tak dražých paní Fabiani, ale vůbec je neviděla.

Jeho první cesta vedla za ní. Proč to ne učinil Richard? Proč pro něho byla vždycky jen práce a práce, proč stále otálel, ačkoli ho v každém případě prosila, aby přijel za ní. Ach, ano, věděla, že je to obětavé a krásné od něho — ale byla přece jeho ženou a celých pět let nenalezl okamžik, aby se uvolnil pro ni —

„Já přece nemohu být pro tebe nejpřednější.“ řekla tiše.

„Já jsem jen tvoje přítelkyně a nic víc.“

Pokročil k ní a stnul u jejího křesla.

„Ne, Stalo, ty jsi víc a dobeře to víš. Ty jsi jediná žena pro mne. Ty jsi moje lást. Stalo, tak dávno ti to chci říci, slyšíš mne? Já —“

„Ne!“ vyskočila a posvívila ruce, jako by chtěla zadržet úder. „Ne, Micaelo, nechci

slyšet, co mi chceš říci! Ach, proč jsi sem jen přijel? Měl jsi pravdu, odjela jsem před tebou. Protože jsem pochopila, že se již nemůžeme stýkat, protože nemáme práva —“

„Ach, dušinko, dušinko!“ Jeho hlas byl prochnut vroucností a láskou. Uchopila její ramena a obrátil ji k sobě. „Proč se tak bráníš, carissima? Právo — právo je moje láska k tobě! Protože já tě miluji, dušinko, a budu tě milovat do konce svého života. Zůstaň, musím ti to konečně říci! Po celých pět let jsem to dusil v sobě a snažil se přelstít touhu po tobě. Bylo to marné. Ty jsi žena, kterou mi určil Bůh a měl jsem to pochopit již tenkrát, na místo abych couvl a nechal tě jít do toho nesmyslného manželství. Ale ještě není pozdě, Stalo, teď to vím a nic mi nezbaví, abych použil všech prostředků, abych tě dosáhl. Miluji tě a toužím po tobě. Mía cara, mia carissima, mio amore — složím ti k nožkám celý svět. Budeme šťastni, tak šťastni, že nám i Bůh bude závidět. Dušinko, marně se bráníš, vždyť i ty víš, že ke mně náležíš. Je jsi moje —“

Jeho paže jí strhly k sobě a jeho ústa se přitiskla na její.

Po několik okamžiků se jí zdálo, že svět shořel v rudých plamenech a všechno zmizelo a pravdou byla jen žhavá ústa, která drtila její, pravdou byl jen šílený tep jejího srdce. Pronikavá, mučivě sladká blaženost jí celou prostoupila, chvěla se a její ústa byla horká jako plamen.

Snad vteřinu, snad minutu —

Pak náhle otevřela oči a vyprostila se z jeho objetí.

„Můj bože, Micaelo — co jsme to učinili!“

Přitiskla si dlaně k očím a chvěla se jako v horečce.

„Miláčku, můj miláčku!“ šeptal muž. I jeho srdce bušilo divokým tepem a žhavá krev bušila v jeho spáncích.

„Micaelo.“ Stalo pozdvíhla tváře a on se zděsil jejího výrazu zoufalství. „Micaelo, můj sší ihned odejdi. A nikdy, slyšíš, nikdy mne už nesmíš spatřit. Je to má vina, všechno je má vina. Měla jsem vědět dříve — ach, teď už je pozdě. Miluji tě, Micaelo —“ její hlas byl tichý a téměř nezahlitelný. „Ano, miluji tě a proklínám se za to. Musíš odejít a zapomenout na mne. Já — nikdy neodejdu od Richarda.“

„Dušinko, ty mluvíš, že se tě vzdám teď, po tom, co mi řekl? Neuznávám své manželství, je nemorální a špatné. Jsi mladá a miluješ mne a náležíš ke mně. Ponech toho člověka, kterému je jeho věda důležitější než ty, ponech ho jeho práci, tam, kam patří, na co má právo a co je hodno jeho let. Nesmíš mu obětovat své mládí a svůj život, nedovolím to ani proti tvé vůli.“

„Ne, Micaelo, zůstanu u Richarda, slíbila jsem to — což to nechápeš? Nemohla bych být nikdy tvou ženou, nemohla bych být nikdy tváma vědomím, že jsem dosáhla svého přes bolest druhého člověka. Nedovedu zabít, Micaelo. Richard mne miluje a nemohl by žít beze mne. Zničila by ho to. Víš to, znám ho tak dobře — Ty, Micaelo, ty jsi tak mladý, tak slavný, tak obdivovaný — nalezneš náhradu na každém kroku. Ale pro něho jsem já vím. On je unavený, opuštěný a zestárlý, já jsem jeho útočištěm. Kdybych já ho opustila, neměl by nikoho a nic.“

„Má svou práci! Ta je mu víc!“ vybuchl muž vášnivě. „Ty, ty jsi pro něho jen osvěžením, jen vdejší okrasou, jen doplňkem jeho svrchovaného božstva.“

„Snad. Ale jsem jeho ženou. Patřím k němu. Nikdy ho neopustím.“

Povzdala, velmi bledá a vztáhla k němu ruku. „Žij blaze, Micaelo. Děkuji ti za všechno krásné, co jsi mi dal.“

„Stalo — ale vždyť to je šílenství! Neve-mlouvej se do toho mučednictví, není svůj i můj život! Myšlím stále jen na něho — ale i pro mne nebude mít život bez tebe ceny. Chci tě, toužím po tobě, pět let jsem se bránil a vymýšlel všechny přetvářky a důvody. Nemají ceny. Jen ty a naše štěstí je důležitější.“

„Ne, Micaelo, prosím tě, ušetř mne toho. Já nemohu — a nikdy nebudu moci. Odejdi — ach, prosím tě, odejdi!“

„Stalo —“ jeho ruce sevřely její ramena a když posvívila tvář, dívala se do plamenitých očí, do očí, jako ještě nespátých, vášnivých očí člověka, dohnaného k neznámé hranici. „Stalo, zapřisahám tě! Jstliže mne odmítneš, zabijí mne tma. Uvěř mi, že mne bítost, pro až jméno člověk bude výsměchem. Miluji tě a láska k tobě je jedinou základnou mého života. Stalo — máš ve svých rukou strašnou odpověď — vzpamatuj se! Vrhni mne i sebe a celý náš život do propasti pro bezecný předuděk, pro vymyšlený fantom.“

Dušinko, má nejdražší, můj miláčku, odvolai ta slova. Tolik tě miluji, tak bezmezně, tak přilí —“ Jeho prudký výkřik končil ve vášnivém lepotu, v jeho očích bylo světlo bezmérté abty.

Karel Vajgant, rekvizitář Městského divadla krácel po ulici svým klidným a rozváženým krokem čtyřlístníka domů ke večeru. Už patnáct let takto přicházel po odpolední práci v divadle, aby povečeřel a pak zase odešel na večerní představení. Den za dnem, týden po týdnu a měsíc po měsíci. Patnáct let takto chodil rekvizitář Vajgant po cestě svého zaměstnání a patnáct let takto chodil i po své životní stezce člověka klidného, vyváženého a šťastného. Neboť rekvizitář Vajgant šťastný byl, i když si to neuvědomoval jako člověk, který o sobě mnoho nepřemýšlí. Svůj život rozdělil mezi rodinu a práci. Obojí miloval, obojí mu přinášelo uspokojení a klid. Když přicházel domů z rušného a nervosního divadelního prostředí, zdálo se mu vždycky, že se vrací do bezpečné zátoky, kde jen mírný váněk pohupuje lodičkou jeho života a kde svítí slunce vždy, i když je moře okolního života rozbourané a neklidné. Domov – to byl pro něj ostrůvek odpočinku. Světlá křesla, obušek papuce, sednět si v kuchyni na lavičku u kamen a s úsměvem pozorovat poslední přípravy ke večeru. Není třeba mnoho mluvit, to obstarají dva skřítkové, Pepička a Pavlík, věčně se hádající a věčně se předstíhající před rodiči. A pak je tam ještě Marza, jeho pěkná žena, kterou mu někdo zdávil, jak je svěží, zdravá a hebná...

Dnes na to všechno Vajgant cestou z divadla myslí a úsměv mu hraje kolem úst. Ale směje se mu i oči a usmívá se i srdce a krev mu prudčí bje. Kdyby mu nebylo čtyřicet let, tak by si poskočil. Sám neví proč má vlastně radost. Přemýšlí o tom, souk se nit vzpomínek nazpět a hledá příčinu své bujaré nálady. Už na to přišel a oči se mu zaleskly. Po patnácti letech zkoušelo se opět na Městském divadle Šrámkovo Létu, hra plná horkého milostného mámení, šťastných vzlyků a sladkého mídlí. Vajgant dnes stál za kulisami a poslouchal s očima upřenými do svého mídlí. Tak naslouchal kdysi před patnácti lety této sladké hře a srdce mu tehdy bilo nedočkavými otázkami. A naohře na poslední galerii stálo tehdy mladá děvčátka s očima široce rozervanými a polokalo sevrženým hrdlem horké sliny. A potom, po této premiéře, si ve voniči rozkvetlé aleji padli dva lidé do náruče a slíbili si věčnou lásku. Byla to Marta a Karel. Ani pro potěšení si nemusil Karel jít daleko, protože Martina matka byla šafárnou v témže divadle, kde byl Vajgant rekvizitářem. A zanedlouho si Vajgant odvádl svou

Preludium

ROMÁN.NÁMĚT JOS. ROVENSKÉHO

TENTO ROMÁN ZFILMOVALA SPOLEČNOST LUCERNAFILM

mladou ženu do bytu v téže ulici, po níž nyní kráčí. První dva roky jim uplynuly jako v pohádce, jejmíž byli hlavními herci i diváky. Den co den vysedávala Marta v divadle a přiléhala představení. Před jejmí očima se odehrávaly tragédie plné hrdinských a bouřných osudů, které vlnivě prožívala s sebou a jejichž odraz si odnášela ve své romantické duši. Před ní se rozvíjely milostné osudy, které ji naplňovaly rozstoužením a rozdechlyvaly všechny romantické struny jejího mladého srdce. Ze společenských a salonních her si odnášela vybrané způsoby, jejmé výrazy a společenskou kulturu. A protože byla v divadle denně, a denně se vzrušovala jinými osudy a jinými životy, rozvíjela se její bytost na dvě části. Ta první, manželství s Karlem, to byla šťastná skutečnost, ale jako každá skutečnost trochu šedivá. Ta druhá stránka její bytosti to byl ten divadelní útěk od života, to byly všechny ty hrdinské a mimořádné osudy, které prožívala jako divák tak intenzivně jako je prožívali na scéně herci.

Po představení čekávala vždy u zadního východu na Vajganta a zavěšivši se do něj, horečně a s nadšením mu vykládala o tom všem co viděla a prožívala. Její muž ji naslouchal a úsměvem a rád, i když vždycky nerozuměl jejmímu nadšení. On, který na jejmí viděl ze zákulisí, který jako technický spolupracovník viděl do mechanismu té čarodějné divadelní kuchyně, on, který všechny ty hrdiny a hrdinky znal v jejich civilní podobě – měl k tomu všemu střízlivější poměr. Ale vzrušení jeho mladé ženy ho těšilo a měl šťastný pocit, že ona je lepší než všechny ty dívky, s kterými se až dosud setkával. Díval se na ni zbožně jako na žistou a vzácnou panenku: A miloval ji láskou prostého a opravdového muže, který o láске nenadálá

moc řeči, ale jejmí cit je hluboko v něm jako něco samozřejmého.

A tak jim uplynula první dvě leta. Marta byla pečlivá hospodyně, starala se o muže svědomitě a pociťvě. Těšila se vždycky na jejmí příchod z odpolední práce, spolu povečeřeli a pak se začla Marta spěšně strojit, aby na ni Karel nemusil čekat a aby nepřišel pozdě do zaměstnání. Doprovodila ho k zadnímu východu, stoupala na špičky, dala mu pusu a už se otočila a peřila druhým vchodem na druhou galerii, kde měla maminku v látně. Políbila rychle starou paní a už byla ve zmešleém hledišti, kde se začal rozvíjet jejmí druhý vnitřní život. O přestávce vyběhla k mamince, popovídala si o běžných starostech a novinkách a když bylo po představení, peřila rychle k zadnímu východu za Karlem...

Rekvizitář Vajgant se na ulici zastavil. Ano, tenkrát to bylo ještě děvčátko rozdechlé a romantické, které o životě nic nevědělo. A dnes? Mají dvě děti, dvánsctiletou Pepičku a sedmiletého Pavlíka. Teď už chodí Vajgant sám domů po večerním představení, dvánsct let už tak chodí sám. Kde jsou ta mladá, svěží a bezstarostná leta? Když přišly děti, přestaly pro Martu jejmí večerní slavnosti v divadle. První rok se od Pepičky ani nehnula, tak byla zaujata tím vzácným divákem, který se před ní rozvíjel v prvních pohybech a slovech dítěte. Ale když přišel na svět Pavlík, bylo to jako by viděla hru, kterou už zná napaměť. Milovala své děti horečně, ale když trochu povyrostly, začala se v jejmí duši ozývat tóny, které jí tak slavně zněly v prvních letech jejmí manželství. Tóny z jiného světa, než byl ten jejmí svět kuchyně, dětí a klidného manželsta. Když už děti spávaly a Marza čekávala na manželsta, slořila často unavenou hlavu do dlani a řekla o tom, co se teď dalo na jejmí Městského divadla, kam už nemohla chodit. Slyšela slavné verše o láске a milování, viděla v duchu hrdiny, kteří pro lásku umírají a o lásku bojují a krev se jí rozlévala po tváři a oči se leskly slzami. Byly to slzy dojetí nebo smutku? Marza nevěděla, jen cítila, že jí v životě něco chybí, to vzrušení, ty city, které se vyřijely v tragických a tačchvatných slova, jejmíž promlouvali ke svým milenkám hrdinové na scéně. A když Vajgant v noci přicházel domů a těle odemknul vešel do kuchyně, našel tam žistou svou ženu s cizím výrazem ve tváři a s očima v dálce, jako by něco viděla co jí vlní slzy do očí a ruměncem do tváři. „Co je ti?“ ptával se starostlivě. A Marza jako by přistřížena při němčem nedovoleném, klopla zrak a zatáhla oponu za sebou, za svým výrazem a svým viděním. Vyskočila a pomáhala Karlovi z kabátu, pak mu dala ještě něco malého posjst a hovořila o dětech a o denních starostech. Vajgant nebyl nikdy znepokojen tímto stavem. Věděl, že ženy mívají občas podivné nálady a stavy a přičítal to jejmímu dlouhému bdní. „Nesmíš na mě čekat každý večer, jsi pak unavená a slabá,“ mřně kdral Martu a Marta při tom vzpomínala na doby, kdy na něj čekala u zadního východu divadla, kdy mu vřetla do náruče, jejmě rozrušená a rozjásaná tím, co prožila jako divák – a kdy on ji uchopil svou pevnou rukou a odvádl si ji domů, kde mu odvádlila milostný poplatek za vzrušení, které prožívala na druhé galerii. Vajgant bral dary života a lásky prostě jako sadař, který trhá ovoce na svém sadu. Láska k Martě mu byla tak samozřejmá, jak práku vzduch a rybě voda. Slyšel už někdo

ptáka zpívat o své láске ke vzduchu? Viděl už někdo rybu se laskat s vodou? Také Vajgant neměl o své láске co říci. Ani sobě, ani Martě, ani komu jinému.

Až dnes ho to nějak divně popadlo. To pro to Létu. To pro tu hru, která před patnácti lety nad nimi sklenula oblouk žhavé lásky. Vajgant mřně přemýšlel co Martě tenkrát před patnácti lety řekl, když v jejmí očích uviděl sládkou propast, do které se tehdy vrhnul. Zrychlil krok a bylo mu do smíchu. „Musím se Martu zzeptat, o čem jsme to tenkrát mluvili.“ A jakoby ho tato myšlenka rozveselila, posunul si klobouk trochu do rýla a vzpružil krok jako mládenec, když si jde pro děvče do kola. Bylo mu dnes nějak obzvlášť lehe. To dělá to žvanění o láске. Říkal si s předstíraným opovržením, ale oči mu veselé hrály. „Jsem já ale jasek, stovky her mi projdou jedním uchem sem a druhým ven a zrovna to Létu mě tak roztancuje,“ vytčel si dobromyslně a jakoby se za to trochu styděl, že on, tita dvou dětí a čtyřicetiletý mužský se chová jako ženich. Došel až před dům, v němž bydlili. Byl to rozsáhlý činžák s velikým dvořem uprostřed, kde byly garáže, kůlny, klempřů a ubohý velkoměstský javor v koutku u zdi. Proti tomuto činžáku stála přes ulici kaple a Vajgant rád naslouchával chrámové hudbě, když si v neděli dopoledne poležel při otevřeném okně. Patřilo to nějak k pohodě jeho klidného života ta mírná hudba, mírný zpěv věřících a mírné zvonění zvonků, které se z kostela ozývaly při pozdvíhování. Vše to bylo mírné, vyrovnané a šťastné jako Vajgant sám. Jinak neměl k náboženství poměr. Ani divoce zaporný, ani zvlášť kladný a věřící. Teď se zastavil a díval se na protější přechl kaple, v jejmíž barevných

oknech se odrážely a lámaly paprsky zapadajícího slunce. Slunce! Sluncem bylo napojeno to dnešní odpoledne při zkoušce na Létu. Sluncem a voniči pasekou, voniči noci a rozkvetlými stromy. Vajgant hluboce vdechl do sebe vzduch jakoby stál uprostřed voniči paseky, a ne na předměstské ulici. Pohledí vděčně ke kapli, jakoby i ona byla jejmím z činitelů, který přispěl k jejmí životní vyrovnanosti. Náhle zbystřil sluch. Naohře nad ním vylétly z otevřeného okna v prvním poschodí veselé dětské výkřiky. Poznal je ihned. Pepička a Pavel se škorpi nebo mají nějaký svůj dětský spor. Chvilu poslouchal se šťastným úsměvem, dívaje se dál na barevná skla protějšl kaple. Potom si naráz uvědomil, že už je na čase jít ke večeru, vzpomněl si na svou pěknou ženu Martu, na žistou kuchynku, v níž se ona teď točí a chystá mu večeru. Zaplavila jejmí nová vlna tichého štěstí. Otočil se prudce a vešel do přejzdu...

Činžák, v němž Vajgantovi bydlili, byla jedna z těch ohavných velkoměstských staveb, které se před patnácti lety stavěly tak, aby se do nich napsalo co nejvíc partají a tak, aby se vybral co nejvíc číneš a dům aby byl co nejvýnosnější. Průjezem se prošlo až na dvůr vydlážděný hrboлаты kameny a odtud vedly proplápané schody do jednotlivých poschodí, vroubených kořl dokola pavlů. S pavlů se vcházelo přímo do kuchyně, jejmí okno vedlo rovněž na pavlů a za kuchyní její pokoj, jejmí okno vedlo na ulici. Takový činžák je jako klec na bydlení. Jedna kuchyň vedle druhé, kdo prochází pavlů, jde kolem tenkých dveří a pootevřeného okna a kdo má dobré uši a sildivé oči, ten vidí sousedy až do žaludku. Společenský život takového činžáku se odvíjí na pavlů, protože tam se lidé neustále potkávají. A mají-li sousedé k sobě tak blízko, není to nikdy dobrá věc. Svádí to k tomu, starat se o věci toho druhého, plést se mu do jeho záležitostí a vnikat do jeho soukromí. A od toho je jen krůček ke klepům, této ošklivé mše činžákového bydlení. Pavlůvé klepny jsou odporný jejmí a postarach všech slušných lidí. Běda, kdo klepně položí stěbilo přes cestu. Po klepařském telegramu jejmí sepsule zakrátko po celém domě a nikdy postižený nepřistihne klepnu při jejmí ohavném počínání. S klepnou je nutno vycházet v dobrém smysle se raději vystěhovat. Klepna nesnese, aby jí někdo ignoroval. Klepařka z prvního ohavném, v němž bydlili Vajgantovi byla jednou z těch typických pavlůvých klepen a nenáviděla Martu víc než koho.

Pokrač. na str. 12.

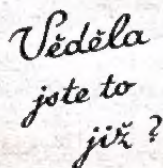

KAREL VAIGANT

Foto LucernaFilm.

MARTA VAIGANTOVÁ

Enkanto?
s pletičajnoroddy
šesteni pleti

10

11

PRELUDIUM

Pokračování ze strany 9

něho. Byla ošklivá, rozčuchaná a měla doma špinu. Marta však byla hezká, mladá, vždy upravená a doma to měla jako v klicce. Klepetářka mu byla nedbalý pracovník, který v žádném místě nevydržel a v sobotu propíjel svou mzdou. Vajgant však byl solidní muž, který měl své křeslo postavené v Městském divadle a žil jen pro svou rodinu. Klepetářka byla klepa celým svým založením. Marta byla jemná žena, jemným způsobem a jemného vyjadřování. Bylo na ní vidět, že je z jiného materiálu a že se sam Martinu sňatkem a povýšeností a s tím se začala akolitivně bránit, nikdy se jí nepovedlo Martu zapřít: do svých klepavých hovorů o jiných. Marta každého souseda slušně pozdravila, ale víc se s nimi nestýkala. A to pavič nesnášela a cizela. Šokot pavičce proti Martě vedla Klepetářka a ta měla poslední den velkou senaci.

Když Vajgant vystoupil až do svého poschodí, narazil hned u schodů na skupinu žen, které tu stály s hlavami dohromady.

„Dobry večer,“ pozdravil je bodře. „Bosedujete, bosedujete!“

Chci kolem nich přejít dál, ale ženák jakoby tu na něj čekaly.

„Ale vypravujeme si sny, pane Vajgant. Prosim vás, nevíte co to znamená vidět ve snu kočku?“ Otázka a významně se zeptala jedna z žen.

Vajgant se dobroněsmě usmál. „Asi faleš, myslím.“

Předstoupila Klepetářka. Nastala její zlověstná chvíle. „Viděla jsem, pane Vajgant, hned několik koček ve snu a všechny se krčily u vašich dveří. Když jsem je chtěla odehnat, skočil velký černý kocour oknem přímo do vaší kuchyně.“

Vajgant se srdečně rozesmál. „To by tak bylo něco pro naše děti. Stejně mě mrzí a chci pořád kočičku domů.“

Klepetářka se škodolibě usmála. „Ale vaše paní by se z toho jistě moc neradovala. Černá kočka je zlé znamení.“

Vajgant se na chvíli zarazil nad podivným důrazem, s nímž klepa mluví a nechápavě se na ni zadíval. Nervozně tomu důrazu a proto už chladně odpověděl. „Moje žena není pověřivá,“ a obrátil se, krátko k dveřím svého bytu. Když je otevřel, hodil za ním Klepetářovi ještě posměšlivě: „Na jejím místě bych si přece jen dala pozor.“

Vajgant za sebou prudce přiběhl. Sousedky na pavič osamělý a jakoby na něm čekaly. Po chvíli pravila Klepetářka zlostně: „Je tam něco jako vzkaz. Ten dlouhý je bílý. Načisto stejný a práce jsme mu to daly po lopatě.“ V oči jí zlověstně zaplálo. „Vlak na pavič prohlédne. O to se už postarám.“

Příště pokračování.

ZDRAVOTNÍ PORADNA

Otázka: Je možno ošetřovat do šest neděl po porodu? Dítě kojím. Od toho jinak by mohly pocházet žaludeční potřeby? — **Odpověď:** V šestinedělí zpravidla k ošetřování nedochází. Žaludeční obtíže mohou mít velkou četnost příčiny, zejména podíl závažné potraviny, starý kvas žaludeční, onemocnění žlučníku nebo jiného bližního orgánu, případně mohou být jen příznakem nějakého onemocnění celkového.

Otázka: Jsem 37 r. stará, 168 cm, 62 kg. Menstruace, třebaže v dosti malé míře, se mi protahuje na 14 dní. Jsem také chudokrevná. Je možné léčení? — **Odpověď:** Poruchy menstruačního souvisejí pravděpodobně s celkovým tělesným stavem. Bude třeba léčit chudokrevnost a věnovat péči celkovému zesílení. Vedle toho je záhodno pokusit se i vyšetření gynekologickému, aby případná příčina poruch, pokud by sídlila na ženských orgánech, byla odstraněna.

Otázka: Je mi 20 let, jsem jinak normálně

vyvinutá. Je nějaký způsob, jak zesílit v prsou? Použití různých inzerovaných prostředků zámělo. Kam se mám obrátit za účelem provádění nějaké léčby, zavedení vhodné diety a posílení o účinnou tělocvikou? — **Odpověď:** Vyhleďte ženského lékaře, který provede vyšetření gynekologické i prohlédne prsy a rozhodne, zda hormonová léčba je v daném případě vhodná.

Otázka: Jsem 58 r. stará a onemocněla jsem zánětem žil nejvíce v jedné a pak v druhé noze. Vyléčena donedlouze, třebaže choroba trvá několik měsíců. Mám též bolesti v zádech a v srdce. Jak bych se vyléčila? — **Odpověď:** Dosavadní zachovávaní křidu bylo zcela správné, neboť je nutné jako první podmínka vyléčení. Jestliže nyní ačkoliv nemoc končí, poraďte se se svým ošetřujícím lékařem, zda by nepovažoval za vhodné, abyste se podrobila dalšímu léčení v duševě (v nemocnici). Možná, že by se tím vyléčení urychlilo.

KOSMETICKÁ PORADNA

Dotaz: Jak docílit u 17leté dívky, aby hodně vyrostla? Co dělat, aby dole na čelistech obličej zesílil? — **Odpověď:** Vzdát můžete podporovat správnou životosprávu, zdravým bydlením, stravováním, pohybem na zdravém vzduchu, sportem. V základě ovšem tělesná výška je dědičný rodový znak a je určena vlivy vnitřní sekretorický. Léčebně zatím nemůžeme do těchto poměrů zasahovat. Převážně tak tvar obličej je zděděný. Aspoň podle Vašeho nártku soudím, že jde o vrozenou šikmou dolní čelist. Je samozřejmě, že na tom nelze nic dělat. Ze širokého obličej neuděláme úzký, je-li ovšem snad obličej pouze tlušť a tím široký, dala by se zjednat náprava masáží, nebo plastickou operací.

Dotaz: Mám v obličejí píhy. Lze je odstranit?

Odpověď: Doporučuji přes léto používat bělicího krému, který vtíráte večer do čisté pokožky. Na den chráňte plet před sluncem nošením širokých klobouků, nasazením ochranných krémů a pudrů tmavších odstínů. Na pozadí můžete si dát píhy odstranit radikálně v ordinaci odborného lékaře kosmetiky.

Dotaz: Mám odšťavňovací uli. Dá se vada odstranit nějakým přístrojem? Jak odstranit vyrážky v obličejí? — **Odpověď:** Odšťavňovací botice uli nelze upravit jinak než plastickou operací. Nepopínejte blíž své vyrážky, aby se dalo alespoň přiblížit soudit, od čí. Každou vyrážku Vám musí léčit lékař po předběžném vyšetření. Všeobecné rady, které Vám může dát poradna, nemohou Vás zbavit choroby.

NABÍDNUTÍ

K SŤATKU

POVÍDKA

Růža Máchová dostala v životě jen jedno nabídnutí sňatku a to se stalo takto: Líbila se jí chorvatská a rda by se jí byla dobře naučila. I poslala si do zagrebakých novin inserát, že si chce dopisovat na dálku mnoha kilometrů s mladým a vzdělaným mužem pěkného svrtníku. Odpověď přišlo mnoho. Vybrala si tři a z těch tří nakonec tu, její rakopis v ní vzbuzoval největší důvěru. Hezky se jim dopisovalo. Bratře byl profesor Nemohla najít lepšího informátora. Stali se — na dálku — dobrými přáteli.

V létě zatoužila Růža po moři a naplánovala dopisovatel, že se do dovolené rozejde do Dubrovniku. „To pojedete ze Zagreb, zastavte se tu na několik dní, seznámíme se,“ odpsal profesor.

Proč ne? Poslala mu svou fotografii, aby ji na nádraží poznal. A tak jednou odpoledne, rozklíčivá úsměvem a horkem, stála s kufrem u neky na peroně zagrebakého nádraží. Plošila se vyprázdňovala, nakonec tu zbyl vedle nádražních stženců s jem vonsatý mužiček v černých letech a slavném kastrolku, o dobru hlahl mrali nešli Růža a tážárk k ní vzhledu.

„Jejste snad gospodica Máchová?“

„Jsem,“ odpověděla a spolkla jako dobře vychovaná dívka svůj ústas nad zjevením. „Tak vy jste tedy pan profesor Marić, máj dopisovatel?“ Ano, nebylo o tom pochyby.

Mužiček ji doprovodil do hotela, pokřal na ni, až se upravil, zavedl ji do kavárny, ukázal jí město. Druhého dne šli spolu na delší vycházku. Vořil ji po jeřizku a k veslování si dokonce sandal kastrolu i těžký černý kabát.

„Proč chodíte celý v černém, když je tak horko?“ odvětila se septat.

„Před půl rokem mi zemřel otec, u nás je to zvykem.“ Zvyk je zvyk, ale Růža si pomyslela, že by snad postatila v tom vedru jen černá pláka.

Večer šli spolu k pěvačím, poslouchali rozecující makedonské písně a popíjeli víno. Nebyl pramakterak slý, ten groteskní pldumů, vedle něhož si připadala jako Sněžurka. Ale záchvat smíchu se jí vždycky zmocnil, když si vuspomněla na požadavky, které tehdy uvedla ve svém inserátu.

„Zůstávejte tu ještě do útfika,“ vybíral ji, když nedočkavě mluvíla a moři a o chladivých koupelích. Zůstala, když si to přál. Prohlédla si ještě nějaké pamětnosti, pak si sedla za městem na kousek holé strání pod borovicí, povídala si, profesor trhal stěhla travu a šimral jí jím na nose, jako by byla malá holčička. Odpoledne se sešakabilo a začalo pršet. Zašli do kina a film byl ke konci tak napínavý, že se vůbec nepostavila nad tím, když ji profesor uchopil za ruku.

Večer odjela. Cestujících bylo málo a Růža se sardovala, že má celé oddělení pro sebe. Chtěla se právě uložít k spánku, když na jedné stanici přistoupil hezký mladík a s prosbou o promítnutí usedli se naproti ní. Místo spánku se rozbořili. Byl to student stejného věku a s ním se prádlničák se chystal na studia do Prahy. Skamarádili se za půl hodiny. Měh staly zájmy, stejně silby. A navzájem je lákala oddálost jejich původu, jeden byl okouslen bílou pletí, druhý sňadostí svého protějšku. Růža ho krmila sukrymi ivenkami, které jedl, i když na ně neměl chuť, směli se do úpadu bůhví čemu a radovali se jeden z druhého jako dítě a hračky. Když se musili ve Splitu rozejít, nechtěli jím ruce od sebe. Políbili se na dsta a Danko slíbil, že ji bude psát každý druhý den. Pál Čla jeho dopisy, letě pod horkým sluncem a sardovala rozkol přsty neboh do písku.

Za několik dní přišel dopis od profesora. „Růža, má drahá,“ začal. Zarazila se a ruce se jí rozklíčily. „Myslím, že jsem vám dobře porozuměl a že i vy mi dobře rozumíte. Hodíme se jeden ke druhému. Míhijí vás. Staňte se mou ženou.“ A potom následoval pedantický výpočet všeho, co Růža nabíral, kolik měl platu.

„Byl tak jen trochu vypočítavý!“ řekla si Růža pro sebe. „Tak takhle se tedy zřikává manželství!“ Nevábala ani chvilku. Jenom jí bylo trochu trapné, když měla odmítnout.

„Jste dobrý kamarád,“ psala mu,

„a vášim si vás. Ale dvávat se ještě nechci. A nepociťuji pro vás to, co byste od své ženy čekal. Odpusťte mi a až zůstane více pti starém.“ Pak mu vypisovala své dny u moře, postěhovala si, že jí maminka neposlalá slíbené peníze, radila mu, aby se také odelal co nejdivně rotavil. V zápatí dostala šek na dva tisíce dinarů a odpověď, akklamencu avšak důstojnou. Nabízel jí neomezencu pátiku a žádal jen o vrácení překotné nabídky k sňatku. „Stavte se v Zagrebu, až pojedete zpátky,“ žádal jí.

Na zpáteční cestě byl však ještě Split a ve Splitu jeden den s Dankem. Chodili po moku jako opili. Těče je zachvátila láska. Po slibech a nezdařilých polibcích odloučily je zase kolejniče ubíhající k severu.

Ztrávil den v Zagrebu a křdne, dastojně doprovázela profesora Mariće na několik mil, kam si přál s ní jít. O sňatkovém intermezu už nepomluvil. Jenom když mu odevzdala jeho nabídku, roztřel ji třesocími se prsty a sabodil.

V Praze našla Růža matku ve svých nemaněch. Spjatý nákup poklidil jejich malé níšťství, nezbylo než aby Růža dala do obchodu všechn svůj úřednický plat. Hrylo jí teď, že musí být věčná profesorovi za jeho dlouhodobou pátiku. Utěšovala si však myšlenka, že mu na těch několika stech dinarů nesejde.

Melamir, Praha

Kamil Pštrmanský

Na prvním lůtku, který jí po odjezdu napsal, stálo kromě podtrhu trochu kousavě: „Připomínám vám jen docela mnohochodem všš mály dlouhč. Jistě budete mít teď přilíčitost jej vyrozumět.“ Bodle jí v ruce: teď, v této situaci, kdy nebylo ani na číně a setva zbyvalo na jidlo! Byl to špatný žert? Vypela mu pítec hned po příjezdu, co se stalo s matkou a do jaké tůně se vrátila. Napsala mu znovu a děkuje mu, šlála se peshovně.

Dopis, který byl odpověď na tuto pokoru, Růža omráčil. Pídním ot ovel věcka stavedla dlouho potlečovného roztrpčeti. Tak to tedy je, vynikl by chtěla, sarděla ho, hezkými šaty a úlisným chováním, drlet za ruku a šimrat sčelím na nose se nechala, sa jeho peníze se vonila po rztě a teď by ho chtěla takhle okušat? Vlak on jí kštie, na policii jej dlo, dobrodružku...

Zledověla Růžina hlava začala horečně přemýšlet: vyavrdla si v ústě zálohu a poslala ji svitěmu věřiteli se svácnem, že přilíči mělec vrátí alespoň tolik, než-li více. Výsledek byl překvapující. Obratem dostala své peníze napsat a profesor jí šádal, aby se už nikdy nepostavovala něco mu posílat, ostatně se odjádla a měla své působitě, takže by he šatka už ani nezastihla.

„Zhroutě láška,“ řekla si Růža dlouhky s hlubokým oddechem.

Za několik neděl přijel Danko. Do roka měli svatbu. Avšak Růža se nemohla nikterak upamatovat, že by jí byl Danko učinil nabídnutí sňatku. V. P.

ELIDA
krém na plet

POMŮŽE VAM UCHOVAT SI SVĚŽÍ PLET

Při zácpě

vezmi Darmol, který účinkuje spolehlivě a bez obtíží. I při sebedějším užívání působí bez návyku. Žádné varení! Čaje neb polykání pilulek, žádné hořké sole. Chutné jako čokoláda je projímadlo

DARMOL

bojevali a houčevnatosti jim
plásti o Evino končné roz-
hodné slovo.
Zatím co se ostatní svět
akto e ní dechodoval, ležela
ona as pohobes a čelem svazí-
něm starostlivou vrškou a
sefemfylej. Pojednno se sama
pro sebe uamala a její obličej se

počala uplatňovat, stoupala stále výš a výš a čekala...

V neděli a ve svátek výborný Oetkerův puding!

Dr. Oetkerův pudingový prášek obdržíte na ústřížky potravinových ústřků „b2“ a ústřížky dětských chlebových lístků „c“ a „f“

Hory talířů

všechno nádobí, přístroje, stěny i dlevo vyčistí

SODAX

Odtírá i staré skvrny, smyje mastnotu a ruce. S LADOLEM a GLOBOU přinese Vám do bytu čistou lásku

Maizena jde dětem k duhu!

kávovinová směs

Každý měsíc, každý týden, můžete mít jiné lásky! Je to tak snadné! Přehleďte si je DUHOU!

Přijdou Vám přátelé k svátku. Budou Vám blahopřát k Vašemu kuchařskému umění, nabídnou- te-li jim vynikající pečivo. Učtíte se snadno a lehcí a pomoci Alissova prášku do pečiva a červených rožků. Recepty na každém nádobí.

MOŘSKÁ RYBA v různé úpravě

Mořská ryba s paprikou okyselená. Ryba se dobře vypere, osuší, nakrájí na porce, posype paprikou, pokape octem, nechá hodinu ležet. Pak se obalí v mouce, opéče do zlatova na rozpáleném omásku. Když je cibule, rozkrájí se na kolečka, osmaží do hněda a obloží kolem ryby. Ryba již upečená se může zakapat citronem.

Uzená s vejčkem. Uzená oloupe, vykostíme. V troše mléka rozkveríme vejce s troškou polévkového koření. Polijeme tím uzená a na mírném ohni dusíme.

Ryba s hořčičnou omázkou. Rybu buď uvaříme v osolené vodě, nebo opečeme a pak podáváme s omázkou. Připravíme si bílou jášku, rozmícháme vodou s troškou polévkového koření. Když se dobře povaří, zamícháme hořčici, trochu octa, cukru, soli.

Ryba v omáce z rajčat. Na dno nádoby dáme na kolečka krájená rajčata, posypeme ušlekanou cibulkou. Dobře vypraný, osušený ryba se osolí a položí s kousky omáčky na jablko. Dusi bez podlití dobře přiklopená až je ryba měkká. Pak se může omáčka na rybu přelit sítím.

Z NAŠEHO JÍDELNÍČKU

Záhlavy slítky pečené se salámem. Uvaříme větší slítky ve slané vodě, odcedíme prolijeme studenou. Dáme na mísu, omastíme, přidáme ušlekaný salám nebo vafly, sůl, trochu citronové kůry. Promícháme hrálkem mléka s rozkverlaným vajčkem. Dáme péci do vymazaného, houskou vysypaného kastrolu.

Bramborové placičky. 6 velkých loupných bramborů uvaříme v osolené vodě. Šlijeme vodu, osušíme brambory prolisujeme. Na kastrol dáme 6 kg tuků, brambory a žlutek. Dohře promícháme dusíme. Kaši odstavíme a ze studené děláme na pomazaném plechu placičky. Polijeme rozšlehaným vajčkem a upečeme.

Tažený závin se sladkým zelím. Místo jabltek plníme vytlaženým závinem zelím. Nakrájené zelí sjašme, odcedíme dusíme na omáčku. Přidáme cukr, zrnko soli, pepce, citronovou kůru. Zelíme mlékem a když se vydusí, přikápneme malinovou nebo jinou šťávu. Vanilkový cukr až zelí dobrou chuť. Pod zelí posypeme závin strouhanou trochu opraženou houskou, aby vládlá do sebe vlhkost.

Levná rizeota. Hovří maso na kostičky krájené dusíme na usmaženém cibuli. Asi 40 minut před dodáním přisypeme rýži, osolíme, opatrně promícháme. Vnitřek kaputý tence nakrájíme, přidáme k rýži. Také můžeme přidat nakrájené houby. Než neseeme na stůl přidáme strouhaný, tvrdý sýr.

VAŘTE S NÁMI

Koláč s jablky: asi 15 dkg mouky, 5 dkg cukru, 1 žličku cukru a 2½ dkg vykynutého droždí zpracujeme v těsto. Nenecháváme odpočinout, ihned vyválíme na vále na placku asi na prst silnou a položíme na vymazaný plech; na okrajích těsto přeložíme. Placku posypeme nastrohanými jablky neb potřeme zavařeninou, po př. nadělíme do placky dlučky a posypeme cukrem se skořicí neb prachandou. Koláč na plechu dáme chvíli kynout a pak upečeme v horké troubě. Čerstvý je velmi chutný.

Tažený závin: asi ½ kg mouky, 1 žlice tuku neb oleje se zádělá vlažnou vodou s několika kápkami octa neb citr. šťávy. Máme-li, můžeme přidat i žličku rozpuštěného včelího medu. Těsto se jemně vytáhne, posype strouhanými jablky, pokape tukem a zatočí. Pečeme na vymazaném plechu v přiměřeně vytopené troubě asi půl hodiny. Mezi pečáním můžeme závin potřít ještě trochu tukem.

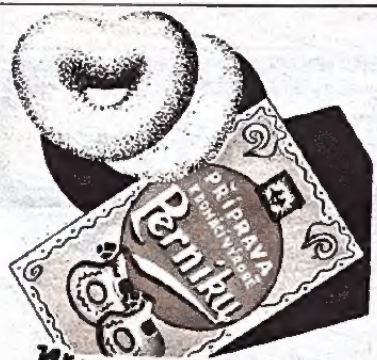
Pečivo k žaji ze studeného těsta: asi ze ¼ kg mouky, 10-15 dkg cukru a 2½ dkg kynutých kvasnic, 2 žlice vlažného mléka vypracujeme těsto; utvoříme z něho bochánek, který vložíme do hluboké mísy a zalijeme studenou vodou tak, aby těsto bylo potopeno. Asi po dvou hodinách těsto vydáme, rozválíme z něho asi na stáblo silnou placku. Z placky pak vypichujeme formičkou různé tvary, které opatrně upečeme. Ještě teplé obalujeme ve vanilkovém cukru.

M. Sch.

Zu „Pomozte!“ Především: Je tu záchrana! Přetřete si případ podobný Vašemu, který se přihodil posluchače kursu o přebarování (pořádala firma Štěpánek a Nevočfal na Odb. škole pro žensk. povolání v Manětíně): Sledná posluchačka si doma vyprala nové bílé šaty s černými tečkami Pepita. Nechala je do rána v hrnku ve společnosti s červeným hedvábným šátkem. Šátek vytvořil na bílých šatech velké červené pole. Smutná přinesla šaty do kursu o přebarování. Prosila, aby ji přednášející zachránil před zlobou matky — aby na šatech dokázal, co umí. Pan B. nejdříve zkoušel na rukávu, odolával-li tečky působení odfarbovače DUHA-SLUNCE. Zdánilivě se v lázni odfarbily. Avšak na vzduchu — okysličením — opět zčernaly. A tu bylo vyhráno! Hned byly v odfarbovací lázni celé šaty i s tím červeným polem na zádech! Důkladně vymíchané šaty nechával pan B. pěkně uschnout. Škrvna úplně zmizela! A nejen šaty, ale i vzorek na šatech zůstal netknutý. Učíte také pokus s odfarbovačem DUHA-SLUNCE. Pohovořte si o tom dříve se svým drogistou.

1684

Připravte si perník doma

Vyrábí A. KLIMEŠ A SPOL., BRNO

VAŘÍME CELÝ TÝDEN:

Jakamarci před jídlem, ačkoliv zdravý kůlnědek 860

P	Oběd: Zeleninová polévka se zavařenými hrachy. Záhlavy slítky pečené se salámem. Večeře: Nástavová kaše.
Ú	Oběd: Hrachová polévka. Bramborová nudle se špenátem. Večeře: Štikový žejl s bramborovými placičkami.
S	Oběd: Špenátová polévka. Václavky pečené se plátnem a gavičky. Večeře: Guláš s vafly se lžičkou hrálkem brambory.
Č	Oběd: Krmlová polévka s houskou. Tažený závin s jablky neb sladkým zelím. Večeře: Mořská ryba pečená s bramborovou kaší.
P	Oběd: Bramborová polévka. Buchty. Večeře: Polévka z rajčat a chleba.
S	Oběd: Polévka z ovocných vláček. Škůbáčky s omáčkou. Večeře: Opatrně škůbáčky s přikrmem.
N	Oběd: Polévka hovří s nudlemi. Hovězí maso s krmáčkem a koprovou omáčkou. Večeře: Levná rizeota.

Záhlavy slítky do každé domácnosti.

10890

VYNAHRADI TO.

"Jahé, Kulišovi! Pál devět a ty přicházíš teprve do školy?"
"Sim, pana řidiči, ale já jsem tady zase shora každé odpoledne po škole přes čas!"

ZBYTEČNÁ OBAVA.

"Hezem, Jenku, to kladívko polož a hřebíčky nezatloukej! Mášci se udeřit do prstíčku."
"Nemohu, maminko, hřebíček mi přidržuje Slávek."

MAJÍ ŠTĚSTÍ.

"Kolik je vás doma děti, Dolák?"
"Zaplat Pán Bůh jen tři."
"Proč, Zaplat Pán Bůh?"
"Vždyt jste všichni, paní učitelko, sama Hluka, je každé štvrté dítě je Čičan."

NENÍ UMĚNÍ JAKO UMĚNÍ.

"Heč, moje maminka se dala malovat jedním slavným malířem."
"A to zas moje maminka nepotřebuje, ona se dovede malovat sama."

TAJEMSTVÍ.

Jindra přiběhl k mazance a tajuplně jí šepal:
"Když máš dáš, maminko, korunu, řeknu ti, co říkal tatínek malíř Fany."
"Tady máš korunu, no, co jí říkal."
"Povídá: 'Fanyňko, prosím vás, vyžehlete mi dneska ten oblek.'"

ZLÍ SOUSEDÉ.

Navrátilovi se přestěhovali. Zanedlouho potkal strýček Karlika Navrátilovic a ptal se ho:
"Jakpak se vám líbí v novém bytě? Jaké máte sousedy?"
"Ale, nestojí to za nic. Sousedé mluví přehli potichu, a já nesmím rámsat, protože maminka by z toho nic neřekla."

Melantrich

Křetřil Čížovský (3)

OKLIKOU K GLI.

"Tuhle náš Fyřák, dano, má přímou fenomenální paměť! Jak jsem vás minule potkala, tak jsem potom doma vyprávěla, jaký jste měla obrovský nový klobouček a představitel, to dítě hned řeklo: 'Klobouk nový, mamí! Ten měla mladá paní Kucjádová, když jsem ji někdy před dvěma lety potkala, tak!'"

ŽIVOT BEZ LÁSKY

Život bez lásky by byl skutečně neradostný a smutný. Takový život by se nám zdál bezcenný a smutný. Proto tolik lidí se bojí života, v němž by nebyla láska. Proto tolik lidí se namáhá, aby si získali trochu lásky, aby jejich život byl lepší, uspokojivější, radostnější, aby se mu dostalo určité náplně. Mnoho lidí touží po lásce, a mnoho si ji nechce uvědomit, že láska není jen vzájemný projev sympatií dvou osob různého pohlaví, ale že pojem lásky kryje mnoho jiných projevů skutečných zálib, které srovná tak dovedou naplnit lidský život a uspokojit naše tužby, jde-li současně o projev citový, projevový výskyt zájmu, to jest, prokázat někomu dobro, prospět, mít nějakým způsobem nebo udělati něco ve prospěch celku.

Tedy i když je člověk sám a cítí se na světě docela osamělým, přece jen mu stává vady možnost určitým způsobem sám sebe uspokojit po stránce citové, po případě si i tímto způsobem získat sympatií a lásky těch, kteří vědí, posuzují a hodnotí jeho činy.

Růžka se, že žena je zrozena pro lásku. Má tedy nejvíce předpokladů i možnosti lásku dávat, láskou žít a přijímat ji. To však znamená, že se nepokojí jen o lásku prochovou, která dává je a síru není. Kdo nejvíce trpí zradou lásky, je zase žena. Kdo trpí nedostatkem lásky, je opět žena, protože ona chce mít svou lásku pro

celý život, aby mohla být šťastná. Proto nemůže její život naplnit láska, která odchází, ježto na její místo přichází bolest a sklamaní, které nedává štěstí a uspokojení. Matkaťví i když přimáhá se sebou často bolest, odklání a jiné útrapy, přece jen je to to naplnit život žer, protože mateřství je láska trvalá. Je květ lásky přechové, ale květ, který přináší plod, živé semě a proto nemůže, nehýne. Matka, i když snad není milovna, ipece jen miluje a je ve své lásce čísta tak, jakýsá trpí.

Proto tolik žen touží po mateřství. Ale ne každé ženě je dopřáno být matkou. Každé ženě je dopřáno milovat děti, dát jim svou lásku a žít pro ně. Kolik neprovdaných žen to činí, aniž by se proto cítily nějak odcizeny. Tak jako to činily kdysi neprovdané ženy v rodině, které věnovaly velkou svou lásku dětem svých seznámců, tak i dnes mnoho neprovdaných žen, které snad nejdí v rodině, ale jsou samostatné, výdělečně činné, moderní a statečné stvořenci, žijí si jinak na svou vlastní pěst, ale svou lásku dávají bez výhrady těm, kteří jsou jim nejbližší, pro které žijí. I když vědí, že jsou jen "tetičkami" nebo "tetkami", tvory přibuzenky využívanými, přece jen dovedou dát své srdce jako přídavek k tomu, co se od nich jako samozřejmost žádá.

Kdo se nechce jen tak přibíhat v rodinném kruhu a touží po vlastním

ohni, nikdo mu nebrání, aby si jej rodmýchal. Mohu si přece vzít dítě za vlastní. Opustit dítě nebo dítě chudých rodičů mohou vždycky získat, mám-li ovšem možnost se o ně starat a čas i schopnost dítě vychovávat. Mohu však také získat kmotrovství takového dítěte, které vychovává nebo pečje o ně dává. Péče o mládě a pod, Mohu na ně připlácet, mohu je navštěvovat a mohu je milovat jako by bylo mé vlastní.

Mám-li své povolání, mohu se tedy samilevat do něj. To je výhoda a přednost mužů, že oni dovedou skutečně milovat své povolání a žít pro ně, že jsou nešťastní, když je musí opustit. Je též mnoho takových žen, které skutečně dovedou milovat svou práci, své povolání a jsou při tom šťastny a spokojeny, neboť jim vyplní svůj život a žijí ve vědomí, že jsou přibližně velké a slavné samé práce.

Jak mnoho se musíme učit od těch starších žen, opoštělých, osamocených, jejichž život nebyl nejlehčí, a přece jsou tak spokojené a šťastné, tak klidné a vyrovnané — plně oddané své práci. Vědí proč žijí, proč se starají, a vědí také, že člověk stačí ke štěstí vědomí, že nemusí být milován, ale že může milovat sám a tím se vřadí samotní do onoho velkého společenství lidské lásky, které naplňuje jeho život.

M. K.

DVĚ SESTRY

Snad se ještě pamatujete na kapitolky ze života malé Jany — jedináčka, o níž jsme ve Hvězdě časem psávali. Nuže, jak víte, malá malé tyrance se narodila sestřička Marianna... a dnes vám něco povíme o těch dvou sestřičkách.

Nuže, dvě sestřičky, obě tak si podobné, že malá Mája vypadá jako odlišek starší Jany, jsou naprosto důvěrné i povahově tak rozešlé, že to až udivuje. Pětiletá Janina je od narození klidná, nervozní a přecitlivělá dítě, která se v přítomnosti svých rodičů a své babičky i celého svého okolí. Zda babička přilipsná láška a občasť se dlouho očekávané prvorozné vnouče — má vyrostla malého sobce, který se každých okolností dovedl nakonec vždy prosadit svou, nebo už je přirodně dno do vlnu každému malému člověku jeho budoucí povaha, jeho přití k němu, která se projevuje bez ohledu na výchovu a pěstění malého tvorečka? Janina prostě od narození bezpečně věděla jak na to... a to, i když byla ještě samá, i když ne sama nebyla. Narozně sestřička, živoucí panenka, chvíli bavila, ale pak překážela, neboť Jana chtěla být vždy a všude první. Když se jí to nedařilo, napjala všechny síly k tomu, aby stihla na sebe pozornost. A nakonec se jí to přece podařilo. Medrooká panenka, malá Marianna, sladce spala ve svém kočárku, nebo udiveně kulila modré kulečce, dundajíc přemýšlivě paleček, zatím co její starší sestřička řádila a bémila se načatými písemti a planocnicími lícemi a rozhořelými očima, když jí něco odečetli, neb sáhali. Byla vždycky jako sklenková květinka, stále jak Princezna Pam-pelika, hlově se bála, aby jí jednou vítr neodnesl... Dovedla shodnout jako stína s rožkou přitisknout na srdce a špílelivěma očima, a sebrat takový výstup, až vyčerpal nejen sebe, ale celé své okolí. Proto vždy na konec zvítězila. A vdele ní skromně vyřídalo druhé dítě, trpčlivý, malý hroviček, který jen od malíka ustupoval své rozmaru, náledové sestře, vždy a díměvem a omblavým pohledem modrých očí a plachým útkem do mámina klína a upřísným doplněm: "Bojím Aničky!"

Všechny tresty a každá výchovná metoda nakonec stroskotely o nějakou tu Janinu nemoc, horečnatý stav, a strach o neobyčejně nadané a bystré dítě vyrazil nám zbraně a ruky. A už jsme byli zase tam, kde dříve, Jana ovládla pole a tyrála nás všechny od rana do večera.

Poslední čas jsou k sobě sázá náša a posornost. Jenka jako by se umoudřila (nebo se to jen zdálo) a malá si už nedo tak všechno líbit. Jak dlouho bude klid?

Růža Seykoraová.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

Foto Seykora.

DBEJME O SPRÁVNOU ŘEČ DÍTĚTE

Dítě, které začíná mluvit, jsou rostlinou. Tvůrčí si někdy smyslová, švestka, maminkám se to líbí a kvítají po nich. Tak se často stává, že dítě, které má všechny podmínky ke správné mluvi a výlovnosti, přece jen správně nemluví, žvatlá dle a svyká si neaprávné výlovnosti, která je slovykem a nikoliv vadou.

Řeč rozumíme vědomě vyjadřování citů a myšlenek. Dítě nemá ještě toho pravého vědomí jako dospělý člověk, který na příklad pod jmenem matky si uvědomuje blízký vztah k ní, která mu darovala život a má proto vlnit do tohoto slova nejnížejší projev citu. Řekne-li dítě mamana — projev tím schopnost důkovaně snahy o řeč, kterou s dá rodící nebo sourozence vnímá. A dalším vědomím slov nebo zvuků se rozvíjí jeho vyjadřovací schopnost. Řeč je snad nejnejenější dle člověka, neboť mu umožňuje získávat další cenné dary kultury a vědění a pomáhá člověku vychutnat si lehkou krmu mateřským v celém rozsahu. Proto je nutné, aby každá matka dbala o to, naučí dítě správné

výlovnosti, pokud snad mu nevádí nějaká organická chyba. Jakmile se dítě dostane k prvním chybným pokusům, které jeho řeč činí tak dětsky rustomilou, má maminka přestat se švatláním a má dítě učt správné vyslovnosti. Neaťojedním případem, kdy dítě přichází do školy a ještě neumí správně mluvit. Uvěkolme to dá hodné práce, než se naučí některé děti správně vyslovovat. Tak na příklad Pepček, až jank přetělý se za nic nemohl naučit říkat povídové knedlíky. Pro něho to byly vždy jen a jen půldvě knedlíky. Matka zase nikdy nejedla vejčeka, ale jen "vít". To všechno byly jen pomatky na správné mluvi domáči, přetvárané od dob, kdy si děti tvořily samy slovní výrazy. A co to dalo práci, než si děti svyky učivat správných slov.

Druhým slovykem je užívání sdobnání. I tím jsou vinný maminky, které snaží jen vodičku, kašičku, mlíčko, hlavičku a pod. Domnívají se, že tím projev svou něžnost vůči dítěti, ale neví, že má tím připraví plno potíží, ježto žla a správná mluva nemají sdobnání jako jsou

tyto. Někdy si dítě pomáhá a jmenuje věci svými vlastními slovy. Již na příklad jmenuoval funčrsky pohřebčí. Funčrský je slovo pro něho těžké, nespamatoval si je, ale to mluví malí caci společně s pohřbem, tedy jsou to pohřebčí. Mamince se to ovšem líbilo, a tak se v rodině slovo ujalo a udrželo, aniž se Jiřímu dostalo potřebné odpovědi na otázku, jakže se tedy ti funčrští správně jmenují.

Proto v sápmu dítě mluvíme s nímí správně a jmenujeme věcí jejich správnými názvy a dbáme o to, aby jejich řeč byla pokud možno čistá a dokonalá. Nemělo-li se dítě naučit opravdu správné výlovnosti, nechme je vyšetřit odborným lékařem, který zjistí, zdali jde o nějakou organickou vadu nebo o podobnost dítěte, či šlovyky, kterého je možno se zbavit. A protože děti má ve věku třídy napodobují, nebude také práce taková, když budeme s nimi mluvit souznělě a správně. Zvyknou si tak dobře, jako si svyknou špatně mluvit.

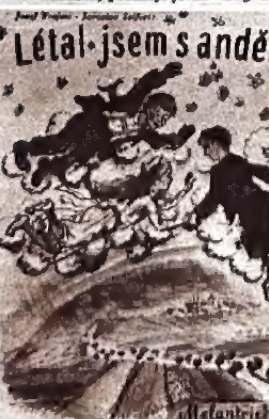
M. K.

HVĚZDA RADÍ MAMINKÁM PŘED VÁNOCEMI

Každé dítě touží po positi a hrde, kterou si sahaje štytným zájmem pohádek, každé dítě se rádo oddává sním, v němž záleží neuvěřitelné příběhy a dobrodružství. A mezi nejraději mladé sny patří touha po výšinách, touha po létání. O tom, jak se tato touha několika hodným dětem splnila, vyprávuje Josef Trojan v knize „Létal jsem s anděly". Je to krásná pohádka, jež se prolíná se skutečností. Dětičky ten o létání se totiž nevyplní způsobem dnes obvyklým, pomocí letadla, ale stane se zážrak. Báb vyvířil plátno desetiletého chlapce a propojil mu lehoučkou obláček, jenž ho nadlehčuje a smotňuje mu, aby se vznášel nad řád pražských ulic. Setká se tu s holčičkou Růžkou, která Báb rovněž splnil touhu po létání. Obě děti prožívají na své vzdušné pouti mnoho dobrodružství: potkávají nešťastnou provozovkci, proměňují se v akrobatickou dvojici „Jos a Růža", vyhoví prosbě soufaleho novínáře a tajně mu vyfotografují protidloho, ale nádherného vynálezce, s nímž potom polezuji nad Prahou, až. Končející obláček, nadlehčující jejich vzrůlec, vlah plesá jim

tehdy, končí-li dobré skutky. Jakmile se budou pomýšlet na neuvěřitelné zážrak mlu. Učiní si i vylet na venkov a tu se spřátelí s jiným ltačím hochem, Ferdinandem. Ale povrchví líd, kteří je spřátelí, jak se vzdalí do vzduchu, považují je za děly a

podniknou na ně hon. Trojice dětí jen stěží umíne rozvolněnou dnu pomnou řekou do podzemních hlubin. Zde objeví neuvěřitelné stáje, jejich stáry jsou pomalodny krevními pravičými lidí. Oddychnou si, když se šťastně dostanou opť na denní světlo. Radostně se vracejí k rodičům, ale tím se zážrak, který jim dovoloval létat, končí a housný obláček naděly mluí z jejich života. Neuvěřitelné podoby Trojanova vyprávění tveí v tom, jak jenom mu dovede odčarovat mluu lehký a zážrak díj i mruví smyl, vltupělci dětem povinnou honat dobro. Nad krmou se vundí závoj positi, jež na zádu každé kapitolu křystalluje o krásnou básně. Tyto báseňské obloky naplň Yaro m r S e i f e r t, bímh, jenž je plmo předurčen k tomu, aby se nimažatelně vyl do dltěho světa. Lyrickou náhou jsou proniknuty i barevné a čarobné obrazy Václava Karia, z nichž stí jsou celostrahové a 2 dokonce dvostrahové. Spolu-praci psivovatele, báseňka a malíř tak vzniklo dílo, jež splohu mnoho radostných chvíli vlem Nápelní a dltěním od 8 do 12 let.

okletantrich

Foto Seykora.

PLETEME Z ROZPÁRANÉ VLNV

Č. 1929. Pullover s dlouhým rukávem, pletený z dvojí vlny. Střih s popisem práce, vel. I. a II. je za K 6-50.

Č. 1930. Pletený kabátek, který se zapíná patentním uzávěrem. Střih vel. 0 a I. s popisem práce obdržíte za K 6-50.

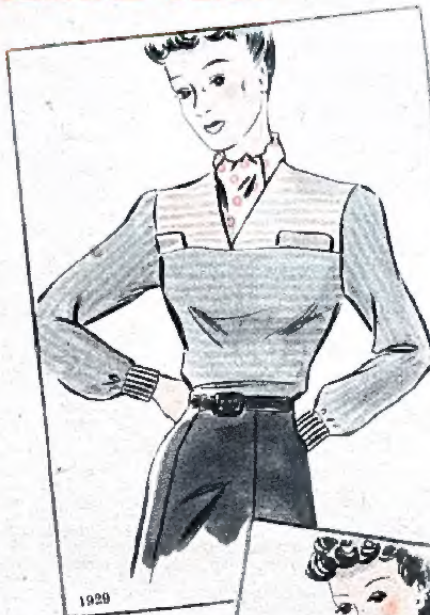
Č. 1931. Pletený kabátek, opatřený podšivkou a v krajích prostěpovaný. Střih vel. I., II. a III. s popisem práce je za K 6-50.

Č. 1932. Pletený kabátek s malým límcem a nastepovanými kapsami. Střih s popisem práce vel. 0 a I. je za K 6-50.

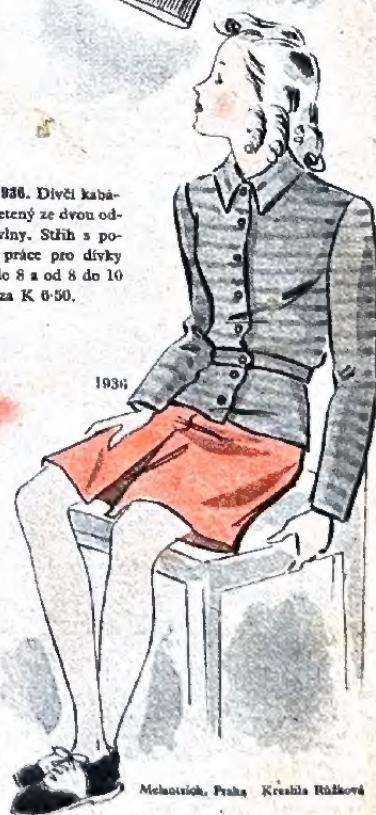
Č. 1933. Pletená vesta bez rukávů. Střih s popisem práce vel. I., II. a III. je za K 6-50.

Č. 1934. Chlapecký pullover bez rukávů. Střih s popisem práce pro chlapce od 6 do 10 let je za K 5.

Č. 1935. Pullover s krátkým rukávem, který se vzadu zapíná na zip. Střih s popisem práce vel. 0 a I. je za K 6-50.

Č. 1936. Dívčí kabátek, pletený ze dvou odstínů vlny. Střih s popisem práce pro dívky od 6 do 8 a od 8 do 10 let je za K 6-50.

Střihy obdržíte v Evině závodě, Praha II., Jindřišská č. 5. Poštovné s obalem K 1-50.

Melanotich, Praha Kreslila Růžková